

**”DE HÄR E FITTIT NAJS!” FULT SPRÅK I
TVÅ SVENSKSPRÅKIGA
DISKUSSIONSFORUM FÖR UNGDOMAR**

Vera Raatikainen

Pro gradu-avhandling i svenska

Jyväskylä universitet

Institutionen för språk

Våren 2017

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta: Humanistis-yhteiskuntatieteellinen tiedekunta	Laitos: Kieli- ja viestintätieteiden laitos
Tekijä: Vera Raatikainen	
Työn nimi: ”de här e fittit najs!” Fult språk i två svenskspråkiga diskussionsforum för ungdomar	
Oppiaine: Ruotsin kieli	Työn laji: Pro gradu-tutkielma
Aika: Kesäkuu 2017	Sivumäärä: 92+8
<p>Tiivistelmä:</p> <p>Tutkielman tarkoituksena on tutkia ja verrata keskenään ruman kielen käyttöä kahdella ruotsinkielisellä nuorille suunnatulla keskustelufoorumilla. Keskustelufoorumeista toinen on ruotsinruotsalainen ungdomar.se ja toinen suomenruotsalainen shsweb.fi. Tutkimuskohteena olevalla rumalla kielellä tarkoitetaan kirosanoja, haukkumasanoja, korostavia etuliitteitä sekä muita sanoja, jotka koetaan tabuiksi. Tutkimuksen kohteena on myös vieraiden kielten, erityisesti englannin vaikutus rumaan kielenkäyttöön sekä suomen kielen vaikutus suomenruotsalaisten nuorten kielenkäyttöön.</p> <p>Olen poiminut kummaltakin keskustelufoorumilta yli 300 sanaa, fraasia tai lausetta, jotka ovat olleet tärkeitä tämän tutkimuksen näkökulmasta. Poiminnot olen sen jälkeen lajitellut eri kategorioihin niiden funktion, kieliopillisen aseman tai alkuperän mukaan. Eri kategorioita olen analysoinut sekä määrällisin että laadullisin menetelmin. Lopuksi olen tutkinut kuinka ruman kielen käyttö eroaa toisistaan ruotsinruotsalaisella ja suomenruotsalaisella keskustelufoorumilla.</p> <p>Tulokset osoittavat, että kirosanojen funktionaaliset ja kieliopillisen integraation erot ovat melko pieniä. Yleisin funktio kirosanoille oli niiden käyttö adjektiivin tai adverbien vahvistussanana. Ruotsinruotsalaisessa materiaalissa yleisin vahvistussana oli <i>jävla</i>, kun suomenruotsalaisessa materiaalissa oli <i>fittig</i>. Englanninkielisiä sanoja ja fraaseja esiintyi molemmissa kielivarianteissa runsaasti; suomenruotsalaiset nuoret käyttivät pääasiassa vakiintuneita englanninkielisiä fraaseja, kun taas ruotsinruotsalaiset nuoret muokkasivat fraaseista uusia johdoksia. Suomenruotsalaisten nuorten kaksikielisyys näkyi myös selvästi tutkimusmateriaalissa ja suomenkielisiä sanoja, fraaseja ja lauseita, kuten myös finlandismeja, esiintyi runsaasti limittyneenä ruotsinkieliseen keskusteluun.</p>	
Asiasanat: fult språk, svordomar, datorförmedlad kommunikation, diskussionsforum, ungdomar, ungdomsspråk, finlandssvenska, finlandismer	
Säilytyspaikka: JYX -julkaisuarkisto	
Muita tietoja: –	

INNEHÅLL

1	INLEDNING.....	6
2	UNGDOMAR OCH INTERNET	8
2.1	Ungdomarnas språk och kommunikation.....	8
2.2	Internets ställning i ungdomarnas värld	9
3	DATORFÖRMEDLAD KOMMUNIKATION OCH SPRÅK	11
3.1	Allmänt om datorförmedlad kommunikation	11
3.2	Språk och kommunikationsstrategier i datorförmedlad kommunikation	12
3.3	Datorförmedlad kommunikation och språkets framtid	14
4	FULT SPRÅK.....	16
4.1	Allmänt om fult språk.....	16
4.2	Fult språk i finlandssvenskan.....	17
4.3	Svordomar.....	17
4.3.1	Olika sätt att klassificera svordomar	18
4.3.1.1	Anderssons klassifikation.....	19
4.3.1.2	Ljungs klassifikation	21
4.3.1.3	McEnerys klassifikation	23
4.3.2	Eufemismer.....	24
4.3.3	Vilka faktorer påverkar svärandet?	25
4.4	Skällsord	25
4.5	Förstärkande förled	26
4.6	Engelska fulheter integrerade i svenskan	27
5	LEXIKALA SKILLNADER MELLAN RIKSSVENSKA OCH FINLANDSSVENSKA	32
6	MATERIAL OCH METOD	36
6.1	Material.....	36

6.2	Metod.....	37
7	ANALYS	39
7.1	Fult språk i diskussionsforum ungdomar.se	39
7.1.1	Svordomar.....	39
7.1.1.1	Olika sätt att integrera svordomar i det grammatiska systemet.....	39
7.1.1.2	Olika svordomsfunktioner	42
7.1.2	Eufemismer.....	47
7.1.3	Skällsord.....	48
7.1.4	Förstärkande förled	49
7.1.5	Fult språk på engelska	51
7.1.6	Övriga exempel på fult språk.....	54
7.2	Fult språk i diskussionsforum shsweb.fi	55
7.2.1	Svordomar.....	56
7.2.1.1	Olika sätt, att integrera svordomar i det grammatiska systemet.....	56
7.2.1.2	Olika svordomsfunktioner	60
7.2.2	Eufemismer.....	65
7.2.3	Skällsord.....	66
7.2.4	Förstärkande förled	68
7.2.5	Fult språk på engelska	69
7.2.6	Finlandismer	73
7.2.7	Övriga exempel på fult språk.....	75
7.3	Jämförande analys.....	76
7.3.1	Jämförande analys av svordomarnas integrering i språket.....	77
7.3.2	Jämförande analys av svordomsfunktioner	78
7.3.3	Jämförande analys av svordomsmotiv	81
7.3.4	Jämförande analys av förstärkande förled.....	83
8	AVSLUTANDE DISKUSSION	85

KÄLLOR	88
ELEKTRONISKA KÄLLOR.....	92
BILAGOR.....	93
BILAGA 1. De analyserade diskussionerna på ungdomar.se	93
BILAGA 2. De analyserade diskussionerna på shsweb.fi	95

1 INLEDNING

Syftet med denna pro gradu-avhandling är att undersöka ungdomars användning av kraftuttryck, dvs. svordomar, skällsord, olika slags tabubelagda ord och uttryck samt förstärkningsled i två svenskspråkiga diskussionsforum. Undersökningen är av kontrastiv, d.v.s. jämförande, karaktär. Jag har valt ett rikssvenskt diskussionsforum och ett finlandssvenskt diskussionsforum använt främst av ungdomar och kommer att jämföra språkanvändningen i diskussionerna med varandra. Jag är intresserad av i vilken mån användning av svordomar, skällsord och andra tabubelagda ord samt förstärkningsled skiljer sig i rikssvenska och finlandssvenska webbdiskussioner. Dessutom är jag intresserad av om det har lånats fula ord och uttryck från främmande språk, främst engelska och finska, i diskussionerna. Mina forskningsfrågor är:

1. Hurdant fult språk används det i ett rikssvenskt och ett finlandssvenskt diskussionsforum för ungdomar?
2. Skiljer sig användningen av fult språk på rikssvenska och på finlandssvenska från varandra?
3. Hurdana förstärkande uttryck förekommer det i materialet och skiljer sig användningen av sådana här uttryck mellan rikssvenska och finlandssvenska?
4. Förekommer det fula ord och uttryck eller förstärkningsled på främmande språk i undersökningsmaterialet?

Undersökningsmaterialet består av diskussioner hämtade från ett rikssvenskt och ett finlandssvenskt diskussionsforum. Det rikssvenska diskussionsforumet *ungdomar.se* är en av de största informationssajterna för ungdomar i Sverige och används av både minderåriga och unga vuxna. Det finlandssvenska diskussionsforumet *shsweb.fi* drivs av Svenska Handelshögskolans Studentkår och är avsett framför allt för Svenska Handelshögskolans blivande, nuvarande och utexaminerade studenter. Undersökningsmaterialet består av över 300 excerpter från vardera diskussionsforum och resultaten kommer jag att klassificera enligt typ (svordomar, skällsord, eufemismer, förstärkande uttryck, fult språk på engelska samt finlandismerna i det finlandssvenska materialet) och svordomarna vidare enligt deras integrering i språket och svordomsfunktion.

Min undersökningsmetod är kontrastiv eller jämförande. Därtill är avhandlingen deskriptiv, det vill säga jag ska beskriva språket och dess fullheter i diskussioner så som de förekommer, utan att ta preskriptiv, dvs. normativ, ställning till språkets renhet och definiera hur språk man borde använda (Andersson 2001: 26). Fast min undersökning utgår från ett kvalitativt undersökningshandlag, kommer jag att använda därtill kvantitativa metoder för att göra resultaten läsvänligare, tydligare och lättare jämförbara.

Mitt undersökningsobjekt är viktigt och aktuellt i det avseende att all slags elektronisk kommunikation kommer att ökas. Allt yngre ungdomar eller barn, utan att tala om vuxna, kan i dag komma ut på internet var som helst och när som helst och kommunicera med bekanta och främmande människor på olika plattformar. Internetsidor, internet-tidningar, diskussionsfora och olika grupper i sociala medier används för att kommunicera med andra människor, uttrycka åsikter, påverka andra människors åsikter, agitera och *trolla* som betyder att en eller flera personer medvetet syftar till att provocera fram känslor och gräl. I datorförmedlad diskussion är det viktigt att veta hur språk man ska eller kan använda i interaktion med andra människor eller vilka påverkningar kan olika ordval ha.

I internet frodas också det intoleranta pratet som är full av hat och förföljelse. Fast den här aspekten av datorförmedlad kommunikation inte är mitt studieobjekt, ger min undersökning kunskap om hurdana språkliga medel och uttryck ungdomar använder för att uttrycka känslor som ogillande, förakt och avståndstagande och hur språk man kan stöta på på ett vanligt diskussionsforum.

2 UNGDOMAR OCH INTERNET

2.1 Ungdomarnas språk och kommunikation

Kotsinas (1998: 9) har undersökt ungdomarnas talspråk genom att spela in diskussioner mellan ungdomar från tre skilda Stockholmsförorter. Hon konstaterar att ungdomarnas talspråk genom tiderna har betraktats som dåligt och torftigt av den äldre generationen. Vid sidan av ungdomarnas språk har andra företeelser av ungdomskulturen som modet och nöjen betraktats som omoraliska (Kotsinas 1998: 12).

Kotsinas (1998: 36) lyfter fram vuxnas kritik mot ungdomarnas obegripliga tal och deras okonventionella sätt att använda uttal, former och konstruktioner samt deras sätt att tala i munnen på varandra. Hon klargör att typiskt för ungdomarnas språk är lekfullheten och kreativiteten samt den rika användningen och nyskapandet av slangord. Ungdomarnas användning av slangord tjänar huvudsakligen två syften; för det första att markera situationens informellhet och för det andra att visa grupptillhörighet. Dessutom kan ungdomarna visa en viss språkfärdighet och verbal skicklighet genom att skapa nya slangord eller genom att tävla och kämpa med varandra med kreativa förolämpningar, som ofta innehåller fula och tabubelagda ord. (Kotsinas 1998: 23, 62–63.)

Kotsinas (1998: 52) tillägger att ungdomarnas språkanvändning påverkas starkt av det livsskede de genomgår. Det pågår en psykologisk och social mognadsprocess i ungdomarnas liv, och starka känslor växlar av och an. Dessutom har ungdomarna i de sena tonåren börjat göra sig fria från föräldrarna och försöker hitta sin plats i världen. Språket är starkt expressivt och färgat med mångsidiga sätt att uttrycka känslor, såsom att skratta, skrika eller tala högt. De här spontana utlevelserna hör till småbarns språkanvändning och avmattas så småningom under tonåren. Kotsinas (1998: 63) klargör att ungdomarna dessutom använder ofta fult språk eller svordomar och med det här vill de visa att de är på väg att bli självständiga vuxna. Vad gäller flickor kan det därtill vara tecken på den ökade jämlikheten med pojkarna.

Ungdomarnas skriftspråk har undersökts mindre än talspråk. För det mesta har forskningen fokuserat på skrivandet i skolan. Ungdomarna kommunicerar emellertid skriftligt utanför skolan på varierande sätt genom till exempel brev, e-post, SMS och datorchattar. (Karlsson 1997b: 147.) När nya tekniker, som mobiltelefon eller persondator, har utvecklats och blivit

vardagligare har gränsen mellan tal och skrift försvagats. Skriftspråk används allt mera talspråksaktigt, och en del muntliga diskussioner har bytts ut mot skriftlig kommunikation. Speciellt ungdomarna har snabbt lärt sig att använda och utnyttja de här nya teknikerna och deras skrivande har ökat och fått en mer dialogisk och informell karaktär. Skrivandet är inte längre ett tvång som förknippas med skoluppgifterna utan ungdomarna skriver också på fritiden, och skrivandet är ett sätt att uttrycka sig kreativt och roligt och komma i kontakt med andra människor. De nya teknikerna ställer också nya krav på texter. När man till exempel skriver ett textmeddelande eller chattar i realtid, strävar man efter att uttrycka sig kort och koncist. Därför är olika slags förkortningar och reduktioner vanliga i elektronisk kommunikation. (Gunnarsson 2004: 14–16, 20, 23–24.)

2.2 Internets ställning i ungdomarnas värld

Ungdomar definieras av många författare och forskare vara en åldersgrupp från ungefär 11–13 år till 22–25 år. Bellander (2006: 19) definierar ungdomsåren ligga mellan 13–23 år. Enligt Kroger (2007: 34, 60, 88) börjar ungdomsåren ungefär vid 11 års ålder och slutar vid 22 års ålder. Dunderfelt, (1998: 92–93), som har undersökt människans levnadslopp, använder definitionen av Hägglund, Pylkkänen och Taipale, enligt vilken ungdomsåren ligger mellan 13 – 20/25 år. Ungdomsåren kan tänkas börja med de biologiska förändringarna av puberteten och övergå i vuxen ålder, då den ideologiska krisen är förbi, man hittar sin plats i världen och börjar sitt självständiga liv (Dunderfelt 1998: 92 – 93; Kroger 2007: 34, 60,88).

Dagens ungdomar är födda under 1990-talet och har växt upp omgivna av informationsteknologin (Bellander 2006: 19; Carlsson 2010, 9). Nästan alla unga i de nordiska länderna har i dag tillgång till internet i hemmet och i skolan är de vana vid att använda datorn. I många fall har de långt bättre kunskaper i datorernas användningsmöjligheter än lärarna. (Bellander 2006: 22–23; Carlsson 2010: 9.) Carlsson (2010: 10–11) anger att ungdomarna mellan 15–24 år använder mest tid i internet. Av den totala ungefär sju timmars dagliga medieanvändning tar internet 30 procent, dvs. drygt två timmar. Den största delen av sin internettid använder ungdomar mellan 9–24 år till sociala nätverk, e-post, videoklipp på till exempel Youtube, datorspel och för att besöka, kommentera eller skriva en blogg. Nyare kunskap om ungdomarnas internetanvändning framgår av EU Kids Online (2011), som är en undersökning om ungdomar mellan 9–16 år i 25 europeiska

länder. Fortfarande är de populäraste aktiviteterna i internet att se videoklipp, besöka profil på ett socialt nätverk, använda ”instant messaging” (IM) och spela spel. Den mest betydande funktionen i internet är emellertid för barn och unga att umgås med vänner och bekanta från förut. (von Feilitzen, Findahl & Dunkels 2011: 71–74.)

3 DATORFÖRMEDLAD KOMMUNIKATION OCH SPRÅK

3.1 Allmänt om datorförmedlad kommunikation

Thurlow, Lengel & Tomic (2004: 15) definierar *datorförmedlad kommunikation* som all mänsklig kommunikation via eller med hjälp av datorteknologi. Också Baron (2008: 12) anger att termen datorförmedlad kommunikation har börjat användas för att täcka olika sorters elektroniska kommunikationsplattformar.

Thurlow Lengel & Tomic (2004: 14) klargör att datorförmedlad kommunikation har funnits ändå sedan början av 1960-talet, då de första prototyperna av e-mail skickades mellan två datorer. Enligt Baron (2008: 13–14) uppkom de första online-gemenskaperna, där människorna kunde kommunicera med varandra via telefonlinjer, i skiftet av 1970- och 80-talen. 1983 utvecklades internet, och i början av 1990-talet konstruerades World Wide Web. Därefter har utvecklingen av webbläsarna som Microsofts Internet Explorer 1995 och sökmotorerna som Google år 1998 gjort det allt snabbare och lättare att utbyta information på nätet. Sedan dess har det uppstått flera olika plattformar för kommunikation mellan människor. (Baron 2008: 13–14.)

Baron (2008: 14) delar all elektronisk kommunikation i två dimensioner: *synkron* – *asynkron* och *one-to-one* – *one-to-many*. I sin klassificering använder Baron termen elektronisk kommunikation (electronic communication), för att även omfatta SMS. I synkron kommunikation är deltagarna närvarande samtidigt, och i asynkron kommunikation deltar sändare och mottagare i diskussionen vid olika tidpunkter (se också Severinson Eklundh 1997: 119.) One-to-one – kommunikation förklarar Baron vara avsedd för en person och one-to-many för flera individer. Som exempel på asynkron, one-to-one-kommunikation nämner hon e-mail och SMS och på asynkron one-to-many-kommunikation bloggar, Youtube och Facebook. Som exempel på synkron one-to-one-kommunikation ger hon instant-meddelanden och på synkron one-to-many-kommunikation chatt och datorförmedlade möten.

I min avhandling kommer jag att behandla diskussionsforum, som är en form av asynkron one-to-many – kommunikation. Diskussionsforum liknar chattar till sin karaktär men deltagarna kan ta del i diskussionen vid olika tidpunkter, och den pågående diskussionen handlar vanligtvis om ett tema som den, som har börjat diskussionskedjan, har valt. På

diskussionsforum kan man lätt fråga de andra deltagarna någonting som man undrar över och få svar från andra som stött på samma problem. (Haasio 2011: 213.)

3.2 Språk och kommunikationsstrategier i datorförmedlad kommunikation

Språket som används i datorförmedlad kommunikation varierar lika mycket som det skrivna och talade språket som vi använder i andra kommunikationssituationer. Baron (2008: 14, 46) påpekar att det finns många olika datorförmedlade språkanvändningssituationer från datorförmedlade konferenser och e-post till bloggar, chattar och Facebook och språkets formalitet varierar från fall till fall. Det kan inte heller sägas att talspråk alltid är informellt och skriftspråk formellt fast skriftspråket konventionellt betraktas som mera formellt, fint och detaljerat än det talade språket. (Baron 2008: 14, 46.) Baron begrundar också frågan om språket i den datorförmedlade kommunikationen är en form av skrift eller tal och har observerat att språket liknar båda två. Också Crystal (2001: 47) har undersökt språket i datorförmedlade kommunikationssituationer och har dragit slutsatsen att det inte är identiskt med vare sig skrift eller tal men visar olika drag av båda. Han konstaterar att den datorförmedlade kommunikationens språk är hellre skriftspråk som har dragits litet i riktning av talet än talat språk som har skrivits ned. (Crystal 2001: 47.)

Chatt är en speciell form av datorförmedlad kommunikation. Diskussionsparterna är simultant online i ett chattrum, och inläggen förmedlas för alla deltagare. Nya diskussionsinlägg ersätter de tidigare som rullar upp på skärmen tills de försvinner. (Hård af Segerstad 2002: 127–128). Till chattens natur hör att diskussionsdeltagarna strävar efter att skriva lika snabbt som en talad diskussion sker. I chattspråket blir därför många grammatik- eller stilregler brutna, men samtidigt använder diskussionsdeltagarna tangentbordet så kreativt som möjligt för att leka med språket. (Karlsson 1997: 160; Thurlow et al. 2004: 124.)

Online-chattar medför vissa begränsningar för kommunikationen jämfört med en muntlig diskussion ansikte mot ansikte men har sina fördelar också. I skriven kommunikation via internet har parterna en visuell kontakt med bara skärmen och kommunikationen saknar den utomspråkliga informationen, som tonfall, pauser, gester och ansiktsuttryck. Skrivna diskussionsinlägg måste därtill vara mer explicita för att inte bli missförstådda.

Diskussionsparterna saknar oftast också bakgrundsinformation som ålder, kön eller social ställning hos varandra, och det tar mer tid och besvär att skriftligt utforma ett inlägg. Dessutom är feedbacken aldrig helt omedelbar. (Hård af Segerstad 2002: 130–131.) Skrivnen onlinekommunikation har också fördelar. Diskussionsinläggen stannar kvar en viss tid på skärmen och det är möjligt att återkomma och referera till tidigare inlägg på ett sätt som inte är möjligt i muntlig kommunikation. Jämfört med traditionell brevväxling ger onlinechattar en möjlighet för ett nästan simultant meningsutbyte. Dessutom erbjuder onlinechattar en möjlighet för verklighetsflykt då diskussionsdeltagarna kan dölja sig bakom en signatur, byta eller leka med sin identitet. (Hård af Segerstad 2002: 131–132.)

För att minimera påverkan av online kommunikationens begränsningar har det utvecklats flera strategier som med tiden har blivit rätt välkända bland chattarna överallt i världen. *Smileys* eller *emoticons* är teckenkombinationer som föreställer ansiktsuttryck och ger läsaren tips om skribentens mod eller hur inlägget ska tolkas, som t.ex. ☺ symboliserar en positiv känsla eller attityd och ‘;)’ betecknar en blinkning. *Asterisker* har en likadan funktion, och asterisker omkring ett ord eller fras förmedlar information om skribentens känslor och attityder, som **ler** och **suck** eller hur det skrivna ska tolkas eller vad skribenten gör samtidigt som **pet i sidan** eller **vinkar**.

Olika förkortningar används för att spara tid, rum och besvär. Det finns förkortningar som är internationella och väletablerade som *LOL* (laughing out loud/lots of laugh) och *BTW* (by the way) men det skapas kreativt också nya som baserar sig på skribentens modersmål som *p&k* (puss och kram) och *QL* (kul) på svenska.

Genom att skriva ett ord med versaler vill skribenten oftast ge en betoning åt ordet. Uteslutande användning av versaler likställs däremot med skrikandet och kan tolkas oartigt. Extensiv användning av utrops- eller frågetecken som *Hmmm.....synd!!.....hur gammal är du då???.....snälla svara!!*ler** eller upprepning av bokstäver som *JJJJJJJJJJJJAAAAAAAAAAAAAAAAA sverige van över negeria haha vi vinner säkert fotbolls-VM haha vi är mäktiga heja sverig* har oftast funktionen att förmedla spontana attityder och känslor som förvåning, glädje eller omedvetenhet, ställa frågor eller betona det skrivna. Det har också utvecklats ett etablerat sätt att adressera inlägget till någon av diskussionsmedlemmar genom att använda >>> och därefter skriva den önskade adressatens namn. (Hård af Segerstad 2002: 133; 142–148, Hård af Segerstad 2005: 5–6.)

Hård af Segerstad, som har skrivit sin doktorsavhandling om svenska ungdomarnas användning och anpassning av skrivet språk efter omständigheterna i datorförmedlad kommunikation, konstaterar att svenska ungdomar som deltar i chattdiskussioner använder för det mesta svenska som diskussionspråk men tillfälligt också engelska under vissa omständigheter. I sitt chattspråk har de svenska ungdomarna tillägnat sig samma strategier som används i internationella chatterum men uppenbarligen strävar också efter att anpassa den skrivna svenskan efter de speciella omständigheterna av online kommunikation t.ex. genom att skapa förkortningar som baserar sig på svenska. Ungdomarna kan inte enbart anpassa sitt språk efter online chattens begränsningar utan också efter hela chattkulturen. (Hård af Segerstad 2002: 125; 140–141; 152–153.)

I min avhandling kommer jag att behandla en form av datorförmedlad kommunikation – *diskussionsforum*. Diskussionsfora är ofta indelade i olika teman och teman i sin tur är indelade i olika trådar. Diskussionsfora liknar chattar, men trådar på ett diskussionsforum stannar vanligtvis kvar en längre tidsperiod och det är möjligt att senare återkomma och läsa eller ta del i diskussionen. Diskussionen i en chatt pågår däremot i realtid, och bara de senaste inläggen står kvar på sidan för att läsas. (Hynönen 2008: 186.) Enligt Baron är kommunikationen på diskussionsfora asynkront och på chattar synkront (Baron 2008: 14).

Språket på diskussionsfora ligger enligt Hynönen (2008: 188) någonstans mellan vanligt allmänspråk och chattspråk. På diskussionsfora tillåter det saktare tempot deltagaren att tänka efter eller finslipa språkdräkten på diskussionsinlägget. Dessutom är det viktigt att bete sig artigt och allmänfattligt mot andra diskussionsdeltagare och känna till nätetikettens grundregler. (Hynönen 2008: 187.)

3.3 Datorförmedlad kommunikation och språkets framtid

Språket som används i den datorförmedlade kommunikationen har kritiserats för att försämra standardspråket. Ungdomarnas språkanvändning, som tar intryck av online språket, väcker oro hos människor som skulle vilja hålla sig till invanda språkriktighetsnormer, och både det spontana skriftspråket och talspråket anses slarviga och opassande. Ungdomarnas språk klandras vara mindre expressivt och slapt. Dessutom befaras den yngre generationen ha förlorat kunskaper om hur man skriver och stavar rätt. I alla fall kommer det uttryck och

termer från den elektroniska världen till den alldagliga vokabulären. (Baron 2008: 161–162; Hård af Segerstad 2002: 125–126; Karlsson 1997b: 157; Thurlow et al 2004: 126–127.)

Dagens ungdomar kan emellertid anpassa sin språkanvändning efter de krav, som de olika språkanvändningssituationerna som skolan, arbetslivet eller kamratkretsen ställer, påstår Hård af Segerstad (2002: 125). I online diskussioner används en variant av språket och människan har en unik förmåga att anpassa sin språkanvändning efter de krav som situation, graden av synkronisitet eller uttryckssätt ställer. Att använda fritt, slarvigt eller t.o.m. fult språk i en chatt utesluter inte förmågan att använda kultiverat, finslipat och expressivt språk i en annan situation. (Hård af Segerstad 2002: 266.)

Med säkerhet kan det därtill sägas att språket befinner sig i ständig förändring. Något som först betraktas som dålig, informell, okultiverad eller till och med trendig språkanvändning blir en dag det normala, formella eller gammalmodiga sättet att använda språk. (Baron 2008: 162; Hård af Segerstad 2002: 266; Thurlow et al 2004: 127.)

Mitt undersökningsobjekt, d.v.s. skillnader i användning av fult språk mellan ett rikssvenskt och ett finlandssvenskt diskussionsforum, har undersökts tidigare mycket litet. Vad gäller datorförmedlad kommunikation ger Hård af Segerstads (2002) avhandling en omfattande allmänbild av språkets användning och särdrag i den elektroniska kommunikationsmiljön. Senare har Collin (2005) intresserat sig också för datorförmedlad kommunikation i sin doktorsavhandling men har avgränsat temat genom att koncentrera sig på variation i diskussioner som handlar om diabetes.

Ojalas (2013) avhandlingstema ligger närmast till mitt tema. Hon syftar till att beskriva språket på fyra olika forumdiskussioner. Studieobjekten är tonen samt de språkliga särdragen och medlen som används i forumdiskussioner. Diskussionsdeltagarna i de undersökta diskussionerna är antagligen ungdomar och diskussionerna handlar om ekonomin under studietiden. En jämförande studie av finlandssvenska och rikssvenska samt en undersökning om fult språk i svenskspråkig datorförmedlad kommunikation lyckades jag inte hitta.

4 FULT SPRÅK

4.1 Allmänt om fult språk

Att kategorisera språket som fult eller fint är inte alls enkelt eller entydigt (Andersson 2001: 14; Ljung 2006: 85). Enligt Andersson innehåller uttrycket *fult språk* en estetisk, moralisk och hygienisk dimension eller med andra ord kan språket delas i vackert eller fult, gott eller ont och rent eller orent. Vad som anses fult eller fint språk är däremot alltid kulturbundet. (Andersson 2001: 15.) Dessutom har olika människor inom en och samma kultur olika föreställningar om vad som är fult språk eller inte (Andersson 2001: 129).

Enligt Andersson (2001: 23) varierar också graden av fulhet. Mindre allvarliga fulheter är till exempel användningen av slang, dialekt, ovanliga ord eller små fyllnadsord som *va*. Totalförbjudna anses däremot *tabubelagda* ord d.v.s. ord som är starka, laddade och kraftfulla. Andersson (2001: 24) preciserar definitionen av ordet *tabu* med den antropologiska synen att de är ”förbud som är uttalade och medvetna inom kulturen och som omges av känslor av synd, äckel och eventuellt övernaturliga trosuppfattningar”. Tabun kan vara både språkliga (till exempel svordomar) och beteendemässiga (till exempel incest eller kannibalism) och de varierar i något mån tids- och kulturmässigt. Andersson tar upp följande ämnesområden där de flesta tabun enligt den västeuropeiska värdegrunden är hämtade från. Från de här ämnesområdena kommer också de flesta svordomarna och andra kraftuttryck.

- a. Könsorgan, sexuellt umgänge
- b. Religion, kyrka
- c. Kroppens avfallsprodukter
- d. Döden
- e. Fysiska och mentala handikapp
- f. Prostitution
- g. Narkotikahantering, kriminalitet

(Andersson 2001: 23–24; 78–79.)

4.2 Fult språk i finlandssvenskan

Användning av svordomar, skällsord eller förstärkande förled i finlandssvenskan har det forskats mycket litet och detsamma gäller finlandssvenskt ungdomsspråk. I sin kandidatavhandling har Misukka (2014) studerat användning av förstärkande ord och prefix i ungdomarnas språkbruk i Tammerfors. Misukka (2014: 5; 38–40) har också varit intresserad av användningen av de förstärkande förled som skiljer sig mellan finlandssvenska och rikssvenska. I undersökningen ombads tonåriga elever att fylla i luckor i ett skriftligt frågeformulär de förstärkande förleden, som de skulle använda själv i sitt vardagliga språkbruk. Resultaten visade att en betydande andel av förleden var svordomar. Dessutom påverkar finskan finlandssvenska ungdomarnas ordval och fula, finska element blandas in i svenskan men vissa svenska förled, som är helt vanliga i Sverige, hör inte alls till de här ungdomarnas ordförråd.

4.3 Svordomar

Norstedts PLUS-ordbok (1997) definierar ordet *svordom* som ”ord eller fras som yttras under stark sinnesrörelse och som normalt betecknar ngt tabubelagt eller heligt e.d.”. Ljung (2006: 38; 2011: 7) poängterar emellertid att bara en del av tabubelagda ord kan användas som svordomar. Andersson är av samma åsikt som Ljung och betonar (2001: 82; Ljung 2011: 5) att svordomarna och tabun inte är samma sak, men för att ett ord eller uttryck kan bli ett kraftuttryck måste det syfta på saker eller företeelser som har något slags tabubeläggning och väcker starka känslor hos människor. Dessutom måste ordet användas i en vidgad betydelse i stället för dess ursprungliga, allmänt deskriptiva betydelse (Andersson 2001: 81; Ljung 2011: 12). Ljung (2011: 12) fortsätter att ett tabubelagt ord i sin bokstavliga betydelse kan ersättas med vilken som helst av dess synonymer, men detsamma tabubelagda ordet använt som kraftuttryck inte kan ersättas med alla dess synonymer.

Ljung (2006: 40) har satt sig in i svärandets historia och noterar att svordomarna har funnits sedan urminnes tider, fastän Andersson (2001: 95–96) tillägger att de populäraste svärorden har blivit något annorlunda med de historiska och speciellt religiösa förändringarna. Ljung (2006: 42–45, 62) fortsätter att svordomar finns sannolikt i de flesta av världens språk, men

det finns variation i svordomsmotiven och graden av fulhet. Ljung (2006: 62) skriver att det finns sex stora svordomsmotiv; det religiösa, skatologiska (ord som syftar på bakdel och avföringar), könsorgans, samlags, sodomi och mammamotivet och de gäller inte bara svenskan utan förmodligen de flesta av världens svärande språk. Förutom de här stora motiven finns det en mängd andra motiv som är vanliga i många språk men i mycket mindre mån än de ovan nämnda stora motiven som till exempel prostitution, onani, sjukdomar, vissa djur och döden. (Ljung 2006: 75–76.)

Användningen av kraftuttryck i språket beror, enligt Ljung, vanligen på det att man vill betona eller ge speciell tyngd åt saken (2006: 85). Samtidigt som man använder ett tabubelagt uttryck tar man risken att bli ansedd som obildad eller dum. Ljung medger emellertid också att svärandet har därtill vissa positiva verkningar. Genom att använda vårdat språk och undvika svordomar och annat fult språk visar man generellt högre social status och intelligens. Om man däremot totalt avsäger sig från kraftuttryck kan det ses som tecken på svaghet eller obeslutsamhet, medan vissa eftertänkta kraftuttryck här och där kan ge en kraftfull och rättfram bild av talaren. (Ljung 2006: 85–88.)

4.3.1 Olika sätt att klassificera svordomar

Svärandet och svordomar förekommer i de flesta av världens språk antagligen universellt och det finns anteckningar om fult språk sedan urminnes tider (Ljung 2006: 40–42). Svärandet är emellertid föränderligt i tid och rum, d.v.s. de mest använda svordomsfunktionerna och – motiven har förändrats med tiden, och svärandet har olika former i olika delar av världen. Svordomstrenderna kommer därtill att förändras i fortsättningen och svärandet tar intryck av andra språk, framför allt engelskan. (Ljung 2006: 11–37, 44–45.)

Svärandet och svordomar har man försökt klassificera flera gånger. Svärandet förändras emellertid med tiden, och en klassifikation kan inte alltid fullständigt beskriva språkets fullheter. En av de tidigare klassifikationerna är den av Montagu. Montagus (1967: 105) kategorisering innehåller grupper som *swearing* (verbal yttring av aggression med kraftord), *cursing* (förbannelser), *profanity* (användning av religiösa namn eller attribut), *blasphemy* (användning av religiösa namn eller attribut med avsikt att förolämpa religiösa figurer eller fenomen), *obscenity* (svärandet med osedliga ord), *vulgarity* (svärandet med råa ord) och

euphemistic swearing (substitution av kraftiga svordomar med mildare eller mer konventionella kraftord). Den här klassifikationen är inte tillräckligt skarpt avgränsad och vissa av klasserna är delvis överlappande. Dessutom går Montagus klassifikation knappast att tillämpa i analysering av dagens svärande, och den saknar information om hur svordomarna integreras grammatiskt i språket. En av de senare klassifikationerna är den av Pinker. I Pinkers uppställning (2007: 350) svär människorna på åtminstone fem olika sätt; deskriptivt: *Let's fuck*, idiomatiskt: *It's fucked up*, smädande: *Fuck you, motherfucker!*, betonande: *This is fucking amazing* och i fall av ett känsloutbrott: *Fuck!!!*. Pinkers fem kategorier räcker emellertid knappast heller för att hjälpa förstå och analysera det mångfaldiga och varierande fältet av svärandet.

Jag har valt tre olika klassifikationer av svordomar för en närmare granskning. Anderssons och Ljungs klassifikationer baserar sig på det svenska språket och McEnerys klassifikation baserar sig på engelskan. De här klassifikationerna är tillräckligt grundliga och omfattande för att användas som hjälpmedel för att tolka och analysera mitt undersökningsmaterial. Jag kan inte emellertid använda uteslutande bara en klassifikation, utan för att förstå det fula språkets betydelse och natur behöver jag hjälp från en annan synvinkel. Dessutom innehåller undersökningsmaterialet en mängd ord, fraser och intryck från engelskan vilka är lättare att analysera från ett engelskspråkigt perspektiv.

Gemensamt för de här klassifikationerna är att deras skapare har strävat efter att redogöra för den mångfaldiga området av fult språk och svärande så omfattande som möjligt ur sin egen synvinkel. Anderssons klassifikation syftar till att klargöra på vilket sätt svordomarna integreras grammatiskt i en sats. Ljung koncentrerar sig på svordomarna och vilka funktioner olika svordomar kan ta i förhållande till andra ord. McEnerys avsikt är att försöka klargöra på vilka olika sätt man använder svordomar på engelska. Ingen av dessa klassifikationer skulle emellertid räcka för att ensamt kategorisera och skildra mitt undersökningsmaterial. Det skulle bli över för mycket ord och fraser som behöver och förtjänar att bli analyserade. I analysdelen kommer jag att använda var och en av de tre klassifikationer för att lyfta fram alla möjliga former av fult språk som förekommer i mitt undersökningsmaterial.

4.3.1.1 Anderssons klassifikation

Andersson (2001: 102–109) har klassificerat svordomarna på basis av hur de integreras i det grammatiska systemet. Anderssons kategorisering är väldigt praktisk och ser fult språk tätt integrerat i annan språkanvändning. Å andra sidan är den här kategoriseringen ganska ungefärlig och de olika kategorierna innehåller en mängd olika former av fult språk.

1. Svordomarna kan fungera som *självständiga yttranden*. Här är det fråga om utrop som är den mest universella formen av svärandet som t.ex. *Jävlar!* eller *Din jävla idiot!*
2. Svordomarna kan också vara *löst knutna till en sats*. Svordomen kan placeras både före och efter satsen och ger oftast information om hur satsen bör tolkas som t.ex. *För helvete, försök att få gjort det här nån gång.* eller *Ta mig fan, är det inte Kalle som kommer därborta?*
3. Därtill kan svordomarna fungera som *delar av en sats*. Svordomarna kan användas som subjekt, objekt, predikatsfyllnad eller satsadverbial. Svordomarna kan till och med fungera som predikat, men denna funktion är väldigt begränsad och flertydig och egentligen är det bara *jävlas* som entydigt hör till kategorin. Exempel på de andra satsdelfunktionerna: *Den jäveln har inte varit här på år och dag.*, *Släng bort skiten/fanskapet!*, *Han är en riktig jävel.* och *Dom har förbanne mig inte lyckats klara av en enda uppgift.*
4. Dessutom kan svordomarna vara *bestämningar till en del av en sats*. Som mest typiskt fungerar svordomarna då som adjektivattribut eller gradadverbial d.v.s. bestämmer ett annat adjektivattribut eller adverbial som t.ex. *Vi såg en jävligt bra film i går.* eller *Den här bilen går himla fort.*
5. Därtill kan svordomarna fungera som *del av ett ord*. Svordomen är i så fall led i en sammansättning eller avledning till ett substantiv och placeras oftast efter substantivet. Före substantivet fungerar svordomarna som förstärkande förled. T.ex. *Kan du aldrig få båt-helvetet i sjön?* eller *skitkul, asgott.*
6. Ytterligare nämner Andersson svordomarna *i andra, lite mer speciella användningar*. Hit hör t.ex. svordomarna som bestämningar till frågeord och svordomarnas funktion som ersättningsord för personliga pronomen som t.ex. *Vem i helvete har låst dörren?* eller *Har du sett Hugo på sistone? Ja, den jäveln var här i går.*

(Andersson 2001: 102–109.)

4.3.1.2 Ljungs klassifikation

Ljungs (2006) klassifikation av svordomar är mycket mer detaljerad än Anderssons. Ljung (2006: 42) har svordomarnas funktion som utgångspunkt för sin klassifikation, och han delar svordomar i två huvudtyper: utrop och andra. Dessutom delar han både utropen och de andra formerna av svordomar i flera underkategorier. Utropen är självständiga uttryck som ensam bildar en sats. Härutöver är utropen den mest universella formen av svärandet och de finns förmodligen överallt i världen (Ljung 2006: 42.) Enligt Ljung kan man skilja upp till sju olika typer av utropssvordomar.

1. *Utrop av irritation* ger uttryck åt känslor som irritation eller förvåning och väller vanligen fram i känslöväckande förhållanden. Svordomarna av den här typen anses ofta som mest typiska svordomar och är till exempel *Helvete!*, *Jävlar*, *Fan (också)!* Dessutom hör till den här kategorien ord som inte är svordomar men likväl uttrycker plötsliga känsloutbrott som *Fy!*, *Usch!* och *Aj!* In i den här gruppen lånas ord lätt också från andra språk för det mesta från engelskan som *Fuck!* och *Shit!*
2. *Eder* har ursprungligt haft funktionen att försäkra andra att man talar sant genom till exempel att använda Gud som vittne eller att utsätta sig själv för starkt våld. I dag har eder inte längre en så allvarlig funktion utan används som förstärkningsord som till exempel *ta mig fan* och *förbanne mig*.
3. *Bejakanden*, som *Du kan ge dig fan på...* eller *Det kan du ge dig fan på...* kan användas när talaren är ytterst förvissad på ett visst sakförhållande, för att betona det sagda, och *förnekanden*, som *I helvete (heller)!* eller *(Så) fan heller!* för att bevisa att bara talaren har rätt i saken. Förnekanden uppträder dock betydligt oftare i det svenska språket än bejakanden.
4. *Förbannelser* användes förr i tiden i illvillig önskan att någonting hemskt skulle hända åt en annan till exempel *Må fan ta dig!* eller *Åt helvete med...!* Nuförtiden används förbannelserna som stående uttryck av till exempel aggression eller vrede.
5. *Ovänliga uppmaningar* används när talaren förolämpar någon annan genom att be den dra åt helvete som till exempel bokstavligt *Dra åt helvete!* eller genom att använda en eufemistisk form av en svordom som *Dra år helsicke/Hälsingeland!* Den yttre formen kan vara ännu mer neutral som i *Gå och bada* och *Stick och brinn* eller väldigt fräck och kränkande som i *Ta dig i arslet/häcken!*

6. *Stående förolämpningar* är så kallade ”prefabricerade uttryck” d.v.s. oföränderliga till sin karaktär och lärs ut i sin helhet. De stående förolämpningarna handlar oftast om mammor (eller systrar) och deras vidlyftighet, som *Din mamma (syster) är en hora!*, *Alla knullar din mamma (syster)!* eller *Du knullar din mamma (syster)!* Uttrycken av den här sorten har blivit så etablerade att de blir förstådda även i formen *Din mamma!*, *Din syster!* Sådana här uttryck har kommit in i det svenska språket genom ungdomar med invandrarbakgrund.
7. *Skällsord* används när man vill uttala någonting negativt eller förolämpande till en annan person. De kan användas ytterligare som ersättningsord när man talar om saker eller andra personer. I alla språk finns det talrika olika skällsord, men bara de, som bär någon slags tabubeläggning anses också som svordomar. Dessutom händer det också att vissa tabubelagda skällsord förlorar sin negativa kraft och blir neutrala ”stöddord” som *Jonas är en tjugifan* eller *Emil är en duktig jävel*.

(Ljung 2006: 43–56.)

De andra svordomstyperna kan inte ensam bilda en sats utan bestämmer andra ord. Ljung (2006: 57) delar de här svordomarna i fem grupper men påpekar emellertid att oftast är indelningen helt godtyckligt för gränserna mellan grupperna är inte alls klara.

1. Man kan uttrycka *ogillande* genom att placera ett svärord som *jävla*, *satans* eller *förbannat/förbannad* som bestämning framför ett annat ord. Ljung nämner också att sammansättningar med ordet *skit* som förled eller orden *helvete*, *fan* och *jävel* som efterled är vanliga uttryck av ogillande i det svenska språket som till exempel *skitbok*, *skitmål*, *bilhelvete*, *karlfan* och *bokjävel*.
2. Ordet *jävla* kan man därtill använda som emfasmarkör d.v.s. för att ge en speciell *betoning* åt andra ord som i följande meningar *Du behöver inte göra det varenda jävla dag!* eller *Plötsligt dyker det upp en stor jävla orangutang!*
3. Svordomar som *förbannat*, *jävla*, *jävligt*, *helvetes* och *satans* kan fungera också som *förstärkningsord* som används för att uttrycka högre grad av det följande ordet som *Det var förbannat/jävla/jävligt/helvetes/satans kallt igår*. Förstärkningen kan uttryckas i svenskan också med sammansättningar med *skit* och *dö(d)*, *döds-* eller med efterställda fras som *Maten var skitgod*, *Filmen var dötrist* och *Vi jobbande som fan/av bara fan*.

4. Det är också vanligt att använda svordomar som *förstärkning av frågeord* som *Vem fan har sagt det?* eller *Var i helvete ligger Timbuktu?* Utom svenskan är förstärkande kraftuttryck av den här typen vanliga i flera andra språk.
5. Den femte gruppen är svordomar som har utvecklats *till nya* ord eller konstruktioner med ny betydelse. Till exempel ordet *skit* har börjats användas i formen *skita i ngt* med betydelsen *inte bry sig om ngt* samt i formen *inte ett skit* i stället för *inte ett dugg* i betydelsen 'något alls' i negativa konstruktioner.

(Ljung 2006: 56–60.)

4.3.1.3 McEnerys klassifikation

McEnergy (2006: 29–33) har studerat fult språk och svärandet i engelskan, och hans klassifikation baserar sig på den transkriberade delen av talat språk i BNC (The British National Corpus). Den talade BNC omfattar ungefär 10 000 000 ord och ska vara en översikt över dagens brittisk engelska (McEnergy 2006: 14). McEnerys klassifikation är väldigt omfattande och detaljerad, och den innehåller 15 olika rubricerade svordomskategorier och en kategori för oklassificerade fullheter.

1. Predicative negative adjective (negativ predikatsfyllnad): *The film is shit*
2. Adverbial booster (adverbial booster): *Fucking marvellous, fucking awful*
3. Cursing expletive (svärande smädelse): *Fuck you!/Me!/Him!/It!*
4. Destinal Usage (användning av svordomar i konstruktioner, som betecknar riktning eller mål): *Fuck off!, He fucked off*
5. Emphatic adverb/adjective (betonande adverb/adjektiv): *He fucking did it, in the fucking car*
6. Figurative extension of literal meaning (figurlig utvidgning av en bokstavlig betydelse): *to fuck about*
7. General expletive (generellt kraftord): *(Oh) Fuck!*
8. Idiomatic 'set phrase' (idiomatisk fras): *fuck all, give a fuck*
9. Literal usage denoting taboo referent (bokstavlig användning av ett ord, som syftar på tabubelagd referent): *We fucked*

10. Imagery based on literal meaning (bildligt uttryck, som baserar sig på bokstavlig betydelse): *kick shit out of*
11. Premodifying intensifying negative adjective (betonande negativt adjektiviskt attribut): *the fucking idiot*
12. 'Pronominal' form with undefined referent ('pronominal' form med icke definierad referent): *got shit to do*
13. Personal insult referring to defined entity (personlig förolämpning adresserad till definierad individ): *You fuck!/That fuck*
14. 'Reclaimed' usage – no negative intent ('återanvändning' av kraftord – ingen negativ avsikt): *Niggers/Niggaz*, som användas av afrikansk amerikanska rappare
15. Religious oath used for emphasis (religiösa eder användas för betoning): *by God*
16. Unclassifiable due to insufficient context (oklassifierade på grund av otillräcklig kontext)

(McEnery 2006: 32.)

4.3.2 Eufemismer

Allan och Burrigde (2006: 32–33) förklarar ordet *eufemism* så att den är en talspråklig och figurativ motsvarighet för ett ord som är ogynnsamt, vulgärt eller tabubelagt. Genom att använda eufemismer kan man bete sig artigt och bevara eller till och med rädda ansiktet hos sig själv, motparten eller möjligtvis en tredje person.

Ljung (2006: 78–81) anger att eufemismerna används för att ersätta alla slags ord som kan vara fula, känsliga, farliga eller som av någon anledning inte passar till situationen. Ljung framhäver att genom att använda eufemismer i stället för tabubelagda svordomar, kan man använda kraftuttryck utan att sära eller förfära andra. Svordomseufemismerna liknar vanligtvis uttalmässigt andra välkända svordomar. Svordomseufemismerna finns det massor i svenskan och en av de vanligaste är *jäkel*, *jäklar*, *förbaska(d)*. Dessutom har det speciellt utvecklats åtskilliga, kreativa varianter för den klassiska ovänliga uppmaningen *dra åt helvete*, som t.ex. *släng dig i väggen*.

4.3.3 Vilka faktorer påverkar svärandet?

Både Andersson (2001: 70) och Ljung (2006: 91) medger att människans användning av svordomar påverkas av olika faktorer som ålder, kön, utbildning, social status och kommunikationsmedium. Andersson (2001: 70–71) vill emellertid betona att ingen av oss använder språk likadant i alla situationer och vi tenderar att använda färre svordomar i formella språksituationer som känns otrygga än i informella, trygga språksituationer.

Åldern spelar en betydelsefull roll i användningen av svordomar. Kotsinas (1998: 52, 63) anger att speciellt ungdomar strävar efter att chockera äldre människor och på sätt och vis visa att de inte längre är barn genom att använda svordomar och vulgärt språk. Ljung (2006: 92) antar detsamma och citerar en brittisk undersökning enligt vilken de unga använder flera gånger mera svordomar än de äldre. Däremot tycks könet inte vara en så betydelsefull faktor i användningen av svordomar som utbildningen och den sociala statusen. Både kvinnor och män svär och inte heller svordomarna, de använder, skiljer sig i någon högre grad från varandra, men ju mer utbildning man har, och ju högre man går i den sociala skalan, desto mindre svär man och desto bättre förmåga har man att använda slipat och bokligt språk. (Andersson 2001: 74–75; Ljung 2006: 92–94.) Dessutom betonar båda Andersson (2001: 75–77) och Ljung (2006: 99–100) att svordomarna förekommer betydligt oftare i tal än i skrift för skrivet språk anses generellt mera formellt än talat språk. Ljung tillägger emellertid att långt ifrån allt skriftspråk är formellt som till exempel personliga brev och e-post.

4.4 Skällsord

SAOB ger *skällsord* definitionen ”okvädinsord, även ovett, även smädligt eller ovettigt yttrande, som någon faller till eller om någon”. Ljung (2006: 55) och Svahn (1999: 30) berättar att det redan finns en stor mängd ord som är allmänt kända skällsord, men därtill är det möjligt att skapa nya skällsord nästan oändligt. Många skällsord har utöver sin kränkande funktion också en mer generell betydelse (Svahn 1999: 31.) Ljung (2006: 55) tillägger ytterligare att alla skällsord emellertid inte bryter mot ett tabu och kan inte därför anses som svärord. Allra viktigast är ändå att syftet bakom ett skällsord oftast är kränkande, må ordets yttre form vara hur neutral som helst (Svahn 1999: 30–31).

Svahn (1999: 15–18) har undersökt användningen av skällsord och det har kommit fram till att de har flera olika funktioner. Väldigt ofta väller skällsord fram i affektladdade situationer d.v.s. då känslorna som ilska eller frustration tar över och man hamnar i ett gräl. Dessutom är tröskeln att skrika skällsord lägre mot främmande människor än mot bekanta. Skällsord används också som medel att utöva makt som är situationen då, då en strukturellt överordnad grupp eller individ använder skällsord för att nedsätta en underordnad grupp eller individ. I många fall är det fråga om maktutövning då pojkar kränker sina kvinnliga skolkamrater eller män sina kvinnliga kollegor. Därtill är invandrare och homosexuella ofta föremål för nedsättande, verbal kränkning.

Skällsord används också ofta i gängjargong, speciellt bland ungdomar. Invektiven ökar grupptillhörighet och status och ger en bild av tuffhet. Därtill kan till och med råa skällsord fungera som intimitetsmarkör mellan människor som är väldigt nära till varandra, och i det här faller vet båda parterna att orden inte är illa menade. En funktion till är att använda skällsord om en själv med syfte att ladda ur dem. Genom att en strukturellt underordnad grupp eller individ kallar sig själv med ett allmänt bekant invektiv, tar han ifrån den negativa kraften och kanske till och med ger ordet en positiv laddning. (Svahn 1999: 18–28.)

Svahn (1999: 28) påpekar emellertid att skällsorden huvudsakligen hör till den privata, muntliga kommunikationen och endast väldigt sällan sägs offentligt. I den här bemärkelsen är det speciellt intressant att dyka ner i mitt undersökningsmaterial eftersom diskussionerna, fastän i skriftlig form, liknar muntlig kommunikation i viss mån. Därtill är diskussionerna på forumen ytterst offentliga och kan läsas av vem som helst, även om skribenterna oftast förblir anonyma eller döljer sig bakom en signatur.

4.5 Förstärkande förled

Förstärkande adverb och prefix intensifierar huvudordets egenskaper, och med förstärkande förled är det möjligt att ge ett ord en betoning. Förstärkande förled är betydelsetomma eller åtminstone bleknar i sin etablerade, självständiga betydelse när de används som förstärkningsprefix. Förledets bokstavliga betydelse byts då ut mot en förstärkande funktion, som är fallet med t.ex. ordet *jätte-* i den motstridande sammansättningen *jätteliten*, som har ingenting med jättar att göra utan betyder helt enkelt väldigt liten. Dessutom har de

förstärkande förleden, som kan kombineras med motsatta adjektiv, fjärrmat sig mer från sin ursprungliga betydelse än de som inte kan det. (Kotsinas 2003: 233, 235–236; Liljestränd 1975: 46; Nilsson 2002: 6–7.)

Förstärkande förled används flitigt av ungdomarna och syftet bakom förstärkningsorden är att ge ett extra tyngd åt orden och att undvika alltför tamt språk. Dessutom strävar ungdomarna ofta efter att chockera och använda nya, okonventionella eller t.o.m. fula förstärkningsled. (Kotsinas 2003: 233.) Kanske det vanligaste förstärkningsledet är ordet *jätte-*, som kan kombineras med nästan vilket ord som helst och som knappast representerar någon dålig språkanvändning längre. Prefix som också används flitigt och som uttrycker en överdriven omfattning av huvudordet är t.ex. *hel-*, *toppen-*, *ur-*, *bauta-*, *mega-*, *ultra-*, *över-* och *super-*. Tidigare användes det ofta intensifieringsord som får oss tänka på någon sorts högt ljud som *kanon-*, *dunder-*, *pang-* och *vrål-*, som dock är vanliga i dag också. (Kotsinas 2003: 236–237.)

Ett sätt att chockera eller ge ett ord en framträdande betoning är att använda ett fult förstärkningsord eller en svordom. Ord som syftar på kroppsliga utsöndringar som *skit-*, *piss-*, *bajs-*, *snor-* eller *gör-* är vanliga som förstärkningsprefix. Också förstärkningsord som syftar på döden som *as-* eller *död-* väcker säkert starka känslor i vissa människor. Känner de här orden för tama, kan man väcka uppmärksamhet genom att använda förstärkningsord som syftar på sjukdomstillstånd som *cp-*. En ny företeelse är att hämta intensifierande prefix från djurvärlden som *ap-*, *björn-* eller *ox-*. Också ord som syftar på fetma, som *tjock-* och *fett-*, förekommer i dag som förstärkande förled och används t.o.m. i sammansättningar som *tjockfet* och *fettfet*, som betyder mycket tjock. (Kotsinas 2003: 237–238.)

Förstärkande förled är emellertid alltid modeuttryck i det avseende att de används flitigt bara så länge, de väcker upprörande känslor i människor. Den generationen, som lever sin ungdom, kommer vanligtvis på sina egna förstärkningsord, eftersom förra generationens ord har blivit so vanliga och förlorat sin kraft. Förstärkningsord lever bara en viss tid, och de byts ut mot nya när de har fyllt sin uppgift. (Kotsinas 2003: 238; Nilsson 2002: 10.)

4.6 Engelska fulheter integrerade i svenskan

Under de senaste decennierna har inflytandet av engelskan på många andra språk varit rätt betydande och tycks bli större hela tiden. Inverkan av engelskan syns på många olika

områden av det svenska språket och inte minst i kommunikationen via internet. (Ljung 1985, 1; Crystal 2003, 115.)

Crystal (2003, 3) förklarar att engelskans stora inverkan på andra språk beror på att den har nått en ställning som ett globalt språk eller världsspråk. För att ett språk kan få världsspråksstatus måste det talas som första språk i flera länder. Dessutom måste språket ha en etablerad ställning i andra länder omkring världen genom att antingen bli erkänt som officiellt språk i regeringen, rättsväsendet, medierna och undervisningsväsendet eller genom att vara det primära främmande språket som lärs in i skolan. (Crystal 2003, 3–6.) Crystal (2003, 7) tillägger emellertid att antalet språkanvändare inte är så betydande för ett språk att bli ett världsspråk, utan talarnas status och makt spelar en mycket större roll. Ett språk, vars talare utövar stor ekonomisk, teknologisk och kulturell makt, vinner säkrare också en maktstatus. Internet är ett av områden där engelskan har en makalös ställning som lingua franca. Detta beror delvis också på det att internets ursprung ligger i USA, där det också utvecklas mycket av den internetrelaterade teknologin. (Crystal 2003, 115.)

Vid sidan av andra språkanvändningsområden syns inverkan av engelskan också tydligt i fult språk. Enligt Hintikka (2004, 187) lånas fula ord in jämförelsevis lätt, eftersom ett främmande språk fjärrar talaren ett visst mån från ordets djupaste betydelse, eller alternativt känner talaren inte till alla ordets nyanser. Därtill är inläring och användning av fult språk en del av tillägnandet av ett främmande språk. Engelska fulheter lånas in i hög grad i andra språk på grund av engelskans ställning som världsspråk. (Hintikka 2004, 187–188, 193.)

Enligt Ljung (2006: 44, 106–107) lånas självständiga utropen som *Fuck!* och *Shit!* lättast från engelskan och ungdomarna är de djärvaste ordlånarna. Ljung förklarar vidare att engelsmännen har genom tider varit rätt fräcka och ostyriga i sitt svärande vilket har bidragit till att engelska svordomar har spridits omkring världen. Hintikka (2004, 189) tillägger att det mest kända och flitigast använda svärordet i engelskan torde vara just *fuck* som kan användas syntaktiskt väldigt mångsidigt.

Lexikaliskt lånas fula ord in liksom andra ord. Min analys av fula lånord kommer att basera sig på klassifikationen av Edlund & Hene (1992), som har tagit inlåningsstrategin som utgångspunkt. De till förfogandestående strategierna är *import* eller överföring av främmande morfem till kommunikationsspråket och *substitution* eller utbyte av främmande morfem mot motsvarande inhemska morfem. De fyra låntyperna av Edlund & Hene är *ordlån*, *begreppslån*, *blandlån* och *pseudolån*. *Ordlån* är ord eller fraser från ett främmande språk,

som importerats till kommunikationsspråket. Ordlån uttalas, stavas och böjs i början så som i det långivande språket, men genom anpassningsprocessen kan de förändras för att motsvara kommunikationsspråkets uttal, stavning och böjning. *Begreppslån* är inhemska morfem, som har kombinerats till en nybildning eller som har fått en ny betydelse efter en främmande modell.

Begreppslånen delas dessutom i *översättningslån* och *betydelselån*. *Översättningslån* hänvisar till morfem-för-morfem nybildningar efter en etablerad modell i ett annat språk, och *betydelselån* betyder inhemska morfem som har fått en ny betydelse efter en förebild i ett främmande språk. *Blandlån* är ordkombinationer av både importerade främmande morfem och inhemska morfem, som har substituerat sina främmande motsvarigheter. Den sista låntypen *pseudolån* är lite problematisk till sin definition, men betyder enligt Edlund och Hene en nybildning av ett eller flera främmande morfem som emellertid inte har en motsvarande betydelse i ett annat språk. (Edlund & Hene, 1992, 33–36.)

Exempel på de olika låntyperna enligt Edlund & Hene i mitt undersökningsmaterial.

- 1) Även om Hanken skulle dra fram argumentet ”planera bättre dina studier” är det bara bullshit, (ordlån, Shsweb30)
- 2) tänk om det inte finns kvar fucking platser? (ordlån, Ungdomar20)
- 3) har blivit mycket mer resolut och tålmodig med att få min skit samman (översättningslån, Ungdomar 30)
- 4) Samtidigt har min kropp varit rätt CP, så det har sugit rätt rejält. (betydelselån, Ungdomar 30)
- 5) Kanske värt att se ändå, nattlig liveteve med termos och en aura av nördighet är så mycket mysigare än vanligt tittande, med nirvana ockå holy fuck (blandlån, Ungdomar 24)

Böjning av engelska ord i svenskan varierar från fall till fall. Mickwitz (2010: 92) upptäckte att den övervägande delen av orden som lånades från engelskan var substantiv. Att substantiven lånas in lättast kan bero på strukturella likheter mellan långivar- och låntagarspråken men också på det att substantiven betecknar namn på nya saker och fenomen som inte ännu har ett inhemskt namn i den låntagande kulturen (Mickwitz 2010: 93).

Som pluraländelse för substantiv används det både den engelska ändelsen –s, som de svenska ändelserna eller t.o.m. en kombination av de båda. (Kotsinas 2003, 250–256.) Mickwitz

(2010: 128) medger att pluraländelsen –s är mycket vanlig och etablerad i svenskan, och resultaten i hennes doktorsavhandling stöder detta påstående. Mickwitz undersökning, vars syfte var att studera engelska lånord och deras anpassning i finlandssvenska texter, visade att så gott som hälften av de engelska orden som uppvisar pluralböjning tar ändelsen –s. Att ett engelskt lånord tar pluraländelsen –s beror vanligtvis på det att ordet överhuvudtaget är främmande, det ofta är utrum till sin genus och det kan innehålla svåra och främmande konsonantkombinationer som går svårt att kombineras med någon av de svenska pluraländelserna. (Mickwitz 2010: 128–131.)

Verben lånas i mycket mindre mån än andra ordklasser, eftersom verbböjningen i svenskan är en i hög grad fast struktur vilket kräver anpassning från lånade verben (Mickwitz 2010: 93, 144). Detta syns till exempel i Mickwitz undersökningsresultat som visar att nästan alla av de lånade engelska verben har anpassat sig till den svenska verbböjningen och dessutom böjs svagt, enligt konjugation 1 (Mickwitz 2010 144–146). Anpassning av de lånade adjektiven var däremot mycket varierande i Mickwitz undersökning. Adjektiven förekom såväl oföränderliga i lexikaliserade, engelska fraser, som helt böjda enligt de svenska böjningsreglerna. (Mickwitz 2010: 151–154.)

Stavning av engelska ord är inte heller entydigt. Ofta föredras den originella engelska stavningen, men ju vardagligare ordet blir i svenskan, desto mer används en försvenskad stavning av ordet. (Kotsinas 2003, 250–256.) Mickwitz (2010:160–162) poängterar att strävan efter en försvenskad stavning beror på skillnaderna mellan överensstämmelse mellan ljud och skrift i engelskan och svenskan. Om ett engelskt lånord redan har etablerat i svenskan introducerar SAOL gärna en ortografiskt anpassad form d.v.s. en försvenskad stavning för ordet och försöker att få den slå igenom. Den anpassade stavningen föredras speciellt om ordet innehåller grafem eller kombinationer av grafem som är svåra att kombinera med de svenska böjningsändelserna eller bryter mot de svenska uttalsreglerna.

Å andra sidan vållar andra engelska lånord inga problem vare sig för böjningen, eller uttal, och dessutom är dagens människor vana vid den engelska ortografin av lånorden, i vilket fall får de lånorden gärna behålla sin ursprungliga stavning. (Mickwitz 2010: 163–164.) Dessutom tillåter en godtycklig försvenskad stavning av engelska ord språkanvändaren en möjlighet för lek med ord. Väldigt uppfinningsrika språkanvändarna kan därtill bilda nya svenska ord från engelska ord och fraser eller kombinera engelska och svenska ord till sammansättningar. (Kotsinas 2003, 250–256.)

Exempel på de olika böjnings- och stavningsvarieteter i mitt undersökningsmaterial

- 1) de här e fittit najs! (exempel på försvenskad stavning, Shsweb 3)
- 2) Rösta på den kandidaten ni tycker är bäst och sluta bitcha. (exempel på nybildning av ett verb med svensk böjning från ett engelskt substantiv, Shsweb 33)

5 LEXIKALA SKILLNADER MELLAN RIKSSVENSKA OCH FINLANDSSVENSKA

Svenskan som talas i Finland är en varietet av rikssvenskan i stället för ett eget språk. Finlandssvenskan talas av ungefär 300 000 förstaspråkstalare och en betydande mängd andraspråkstalare med finska som modersmål (Hanell 2011: 13). Finlandssvenskan har emellertid vissa speciella särdrag som skiljer sig från rikssvenskan och som beror på den geografiska och kulturella distansen och som kan fungera som identitetsmarkör för finlandssvenskar.

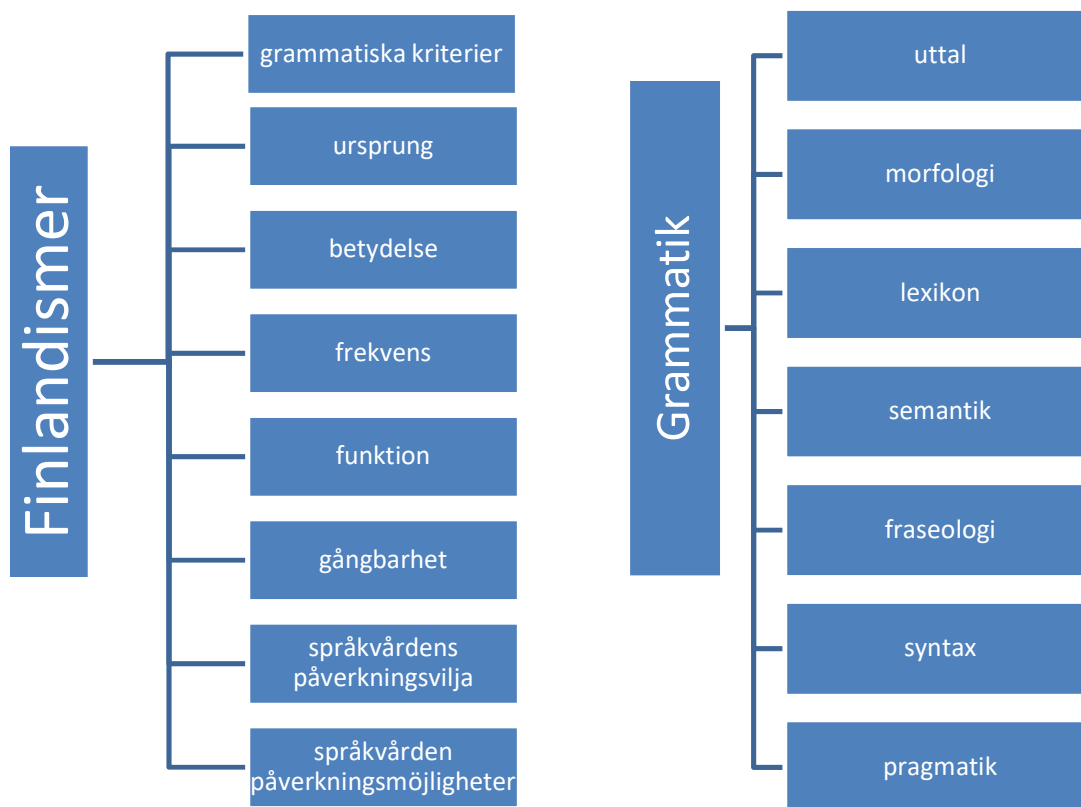
Hanell (2011: 13–14) anser att finlandssvenskan skiljer sig i huvudsak från sverigesvenskan på två sätt: lexikaliskt och stilistiskt. De stilistiska skillnaderna gäller mestadels stil och ton, men de lexikala specialiteterna som används bara eller främst i Finland eller som i rikssvenskan har en annan betydelse kallas *finlandismer* (Hällström-Reijonen & Reuter 2008: 5–6; Hanell 2011: 13–14). Hanell (2011: 22) definierar *finlandismer* som ”etablerade språkliga särdrag i finlandssvenskan”. Hällström-Reijonen (2012: 79) använder i sin doktorsavhandling en exaktare definition om *finlandismen* som är

ett ord, en fras eller en struktur som bara används i finlandssvenska samt i finlandssvenska regionalspråk eller som i dem används i en annan betydelse än i svenskan i Sverige. Även uttryck som är påfallande mer frekventa i finlandssvenska och finlandssvenska regionalspråk än i svenskan i Sverige räknas till finlandismerna.

Hällström-Reijonen (2012: 79–84) redovisar att finlandismerna kan grupperas enligt grammatiska kriterier, ursprung, betydelse, frekvens, funktion, gångbarhet samt enligt språkvårdens vilja eller möjligheter att påverka dem (Figur 5.1). När man indelar finlandismerna vidare enligt grammatiska kriterier finns det såväl uttalsmässiga, morfologiska, lexikala, semantiska, fraseologiska, syntaktiska samt pragmatiska finlandismer. I det här stycket koncentrerar jag mig på de lexikala finlandismerna, som enligt Hällström-Reijonen (2012: 79) är den vanligaste formen av finlandismer, för de är relevanta också ur min avhandlings synpunkt. Hällström-Reijonen (2012: 79) tillägger att i de flesta språksituationerna finns det ett helt gångbart alternativ i sverigesvenskan för en finlandism. Ur språkvårdens synvinkel borde man sträva efter att använda svenskan så likadant som möjligt i Finland och i Sverige. (Hällström-Reijonen & Reuter 2008: 5–6.) Hanell (2011: 27–28) är av

samma åsikt och tillägger att det är viktigt för finlandssvenskans starkhet och överlevnad att den inte skulle avvika för mycket från sverigesvenskan.

Figur 5.1. Olika sätt att kategorisera finlandismer samt indelning av finlandismer enligt grammatiska kriterier.

Finlandismer har hört till det svenska språket, som talas i Finland, i hundratals år. Både Bergroth och Reuter nämner att de äldsta finlandismerna finns i texter från 1600-talet. Finlandismerna har kommit in i finlandssvenskan på många olika sätt. De kan ha uppkommit inom själva finlandssvenskan eller dess olika dialekter, eller de kan ha lånats eller utformats under den täta påverkan av finskan. Dessutom är finlandssvenskan inget slutet system, utan det är vanligt att finska ord och uttryck, som nog har en motsvarighet i svenskan, blandas tillfälligt i finlandssvenskan speciellt i mindre formella språkanvändningssituationerna. Finlandssvenskan präglas också av språklig konservatism som syns i flera ord och uttryck,

som fortfarande används i finlandssvenskan, men som är sällsynta, arkaiska eller utdöda i rikssvenskan. (Bergroth 1992: 8, 11; Reuter 1998: 9–10.) Hanell (2011: 14–15, 76) nämner ytterligare att användning av de arkaiska orden och uttrycken har påverkat allmän uppfattningen av finlandssvenskan som en ålderdomlig variant av sverigesvenskan, men i verkligheten är sådana ord och uttryck få i språket. Utrotandet av de ålderdomliga språkelementen har det gjorts mera i Sverige där det stilistiska syftet har varit att skriftspråket ska närma sig med talspråket (Hanell 2011: 15).

Det finns flera typer av finlandismer i finlandssvenskan. Både Hanell (2011: 32) och Reuter (1998: 12) betonar att de flesta och synligaste finlandismerna är ord och uttryck som inte hör till det svenska språket d.v.s. ord på saker och ting som bara existerar i det finska samhället som, t.ex. *marta*. Därtill finns det flera *officiella finlandismer* som förekommer i officiella dokument eller lagtexter i Finland och som nog har en motsvarighet i svenskan men som inte utan vidare kan bytas ut, som t.ex. *förskottsinnehållning* eller *rörliga polisen*. En del officiella finlandismer är helt begripliga också för en rikssvensk språkbrukare, men en del finlandismer innehåller ord eller beståndsdelar som förekommer inte alls i sverigesvenskan, som t.ex. *dividend* eller *lna* för *lokalnätsavgift*. I mera informella sammanhang kan finlandssvenska språkbrukare t.o.m. låna tillfälligt ord från finskan om de inte känner till den svenska motsvarigheten.

Hanell (2011: 35–49) nämner ytterligare *mindre nödvändiga finlandismer* som hänvisar till situationer där språkbrukaren har två varianter av ett ord, en finlandssvensk och en sverigesvensk, att välja emellan. I sådana situationer borde språkbrukaren sträva efter lättbegriplighet och entydighet och använda ett ord som har en likadan betydelse i Sverige och i Finland, fastän en omtänksam finlandism kan fungera som ett effektmedel.

Utöver de mest framträdande finlandismerna finns det olika slags *förskjutningar* som har gjort att finlandssvenskan och sverigesvenskan skiljer sig på olika nivåer. De här skillnaderna kan innehålla ordens *betydelseförskjutningar*, *funktionsförskjutningar* och skillnader i *stilvärde* mellan finlandssvenska och sverigesvenska. Reuter (1998: 12) tillägger att finlandismernas acceptabilitet varierar väldigt mycket. Acceptabilitetshierarkin går från officiella och etablerade uttryck till allmänt eller mindre allmänt accepterade uttryck och till sist uttryck som är vanligen oaccepterade, direkta fel eller rena tillfälligheter.

På tal om finlandssvenskans framtid har Reuter (1998: 11–12, 19) och Hanell (2011: 31, 80–83) kongruenta åsikter. Finlandssvenskan bör inte anses som en bristfällig form av

rikssvenskan, och etablerade finlandismer har sin rätta plats i finlandssvenskan av kulturella, emotionella eller samhälleliga orsaker och bör inte utrotas. Omotiverade, strukturella eller grammatiska finlandismer, samt undvikande semantik på ord borde istället undvikas och finlandssvenskan borde följa samma regler som rikssvenskan. För att finlandssvenskan inte skulle fjärma sig för mycket från rikssvenskan och kunde anses som en likvärdig språkform av svenskan också i fortsättningen, är det viktigt att finländare som använder svenska vet om de här finlandssvenska särdragen och kan göra medvetna språkliga ordval i sitt språkbruk.

Med tanke på mitt studieobjekt finns det ytterst litet likartad undersökning. De finlandssvenska språkliga särdragen eller finlandismer har undersökts utförligt av Reuter (1998), Hanell (2011) och Hällström-Reijonen (2012) för att nämna några. Fult språk har också undersökts både i nätkontext (Artyukhina 2016) och i ungdomskontext (Hietanen 2009) samt i svenskan och i finskan, men en kontrastiv undersökning om användning av fult språk mellan finlandssvenskan och sverigesvenskan lyckades jag inte hitta.

6 MATERIAL OCH METOD

6.1 Material

Undersökningsmaterialet består av diskussioner plockade från två svenska diskussionsforum – ett rikssvenskt och ett finlandssvenskt. Från det rikssvenska diskussionsforumet har jag excerperat 30 diskussionstrådar och från det finlandssvenska diskussionsforumet över 60 trådar och undersökningsmaterialet består av över 300 ord eller uttryck från båda diskussionsforumen. Ur alla diskussionstrådar har jag valt de som innehåller så många fula ord, uttryck och förstärkningsled intressanta ur undersökningens synvinkel som möjligt. Syftet med den här undersökningen är nämligen att studera och beskriva användningen av fult språk utan att ta ställning till hur man bör använda språk. Alla diskussionstrådar är samlade från år 2012.

Det rikssvenska diskussionsforumet finns i adressen ungdomar.se vilket är en av de största ungdomswebbplatserna i Sverige. Sajten lanserades 2003 och är avsedd för alla ungdomar för att t.ex. diskutera med varandra, ställa frågor för en stödpanel eller läsa artiklar och intervjuer. Ungdomar.se har cirka 80 000 besökare varje vecka och i diskussionsforumet har det redan lagrats 10 miljoner inlägg. Sajten är avsedd för ungdomar. För att ta del i diskussioner måste man registrera sig, men man kan framträda helt anonymt under en signatur. Diskussionerna är öppna för vem som helst att läsa.

Det finlandssvenska diskussionsforumet drivs av Svenska Handelshögskolans Studentkår och finns i adressen shsweb.fi. Studentkårens funktion är att bevaka sina studenters intressen på flera olika nivåer, och alla studenter vid Svenska Handelshögskolan är automatiskt medlemmar också i studentkåren. Diskussionsforumet är öppet för vem som helst att läsa men är i första hand avsedd för blivande, nuvarande och utexaminerade studenter vid Svenska Handelshögskolan. För att starta en ny diskussion eller ta del i pågående diskussioner behöver man inte registrera sig eller använda något namn.

Syftet med undersökningen är att jämföra två diskussionsforum för ungdomar med varandra, men det visade sig mera utmanande än väntat. Det finns flera olika diskussionsforum för ungdomar i Sverige och ungdomar.se är en av de största och aktivaste. Finlandssvenska diskussionsforum för ungdomar var det däremot lite knepigare att hitta. Det finns väldigt få

uteslutande svenskspråkiga diskussionsforum i Finland. Läroanstalter som Åbo Akademi lär ha ett diskussionsforum för sina studenter, men för att logga in på forumet behöver man vara inskriven i skolan. Därtill har föreningar sina egna diskussionsforum där det diskuteras på svenska. Dessutom har en av de största diskussionswebbplatserna i Finland, suomi24.fi, en diskussionsgrupp för finlandssvenskar, men den besöks främst av vuxna användare. På Svenska Handelshögskolans diskussionsforum pågår det emellertid en livlig diskussion på svenska, för det mesta om allt som anknyts med studerandet vid Svenska Handelshögskolan men också om aktuella samhälleliga ämnen, arbetslivet och fritiden.

De flesta av debattörerna på shsweb.fi är nuvarande studenter vid Svenska Handelshögskolan d.v.s. ungdomar som redan har avlagt studentexamen och börjat med högskolestudierna, alltså antagligen 20–30 år gamla. På ungdomar.se är debattörerna främst ungdomar och representerar troligen flera olika utbildningsnivåer. De här två grupperna är alltså inte helt likadana men dock jämförbara i det avseendet att båda använder fula ord och uttryck på det sättet som är typiskt för ungdomar i deras livsmiljö. Jag vill ytterligare framhäva att skillnaden mellan forumen möjligtvis kan påverka frekvensen av fula ord men betyder inte att orden och uttrycken skulle användas på något atypiskt sätt på dessa forum.

6.2 Metod

Den här undersökningen är intensiv till sin karaktär och utnyttjar både kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. I intensiv forskning undersöker man noggrant ett mindre område eller ett fenomen som i mitt fall de fula uttrycken och förstärkningsorden i finlandssvenska och rikssvenska forumdiskussioner. Resultaten har jag analyserat kvantitativt genom att räkna alla excerpter i sin helhet och senare genom att klassificera excerpterna under olika underrubriker och räkna antalen och procentandelar olika former av fulheter. De kvantitativa metoderna har jag utnyttjat också för att klargöra relationer mellan olika grupper av fula uttrycken samt för att undersöka relationen mellan det finlandssvenska och rikssvenska undersökningsmaterialet. Den kvalitativa metoden har jag använt för att analysera användningen och karaktären av de fula uttrycken samt skälen bakom användningen av fult språk.

Därtill är min undersökning kontrastiv d.v.s. jämförande till sin karaktär. Utöver analysen av det fula språket som används i forumdiskussioner är min avsikt att jämföra de finlandssvenska och rikssvenska resultaten med varandra.

Undersökningsmaterialet har jag samlat genom att gå igenom tiotals rikssvenska och finlandssvenska forumdiskussioner. Som undersökningsmaterial har jag valt sådana diskussioner som innehåller so mycket och mångsidigt fult språk som möjligt. Min avsikt var att samla minst 300 excerpter av båda forumen. De fula excerpterna har jag därefter utdelat i olika kategorier enligt deras grammatiska integrering, funktion, form eller härkomst. Ett ord eller fras kan tillhöra flera olika kategorier. De olika kategorierna har jag analyserat ytligt som helhet och valt några intressanta, typiska eller atypiska exempelsatser som jag därefter har analyserat mera i detalj.

7 ANALYS

I det följande kapitlet kommer jag att analysera de fula orden, uttrycken och fraserna i undersökningsmaterialet. Jag ska först behandla materialet samlat från ungdomar.se och shsweb.fi separat och därefter diskutera mera grundligt skillnaderna mellan det fula språket i ett rikssvenskt och finlandssvenskt diskussionsforum. Materialet har jag analyserat både kvantitativt och kvalitativt. Jag kommer inte att lista upp alla ord, uttryck eller fraser jag hittade i materialet utan tar upp de mest intressanta, frekventa och typiska exemplen. Exempen, som jag har plockat ur undersökningsmaterialet, har jag kopierat så som de står på diskussionsforumet utan att korrigera eventuella skrivfel. Därtill kan en sats, som jag har plockat ur materialet, förekomma flera gånger som exempel i analysen under olika underrubriker för det finns flera olika synvinklar och aspekter jag analyserar materialet ur.

7.1 Fult språk i diskussionsforum ungdomar.se

På diskussionsforumet i webbadress ungdomar.se fanns det gott om intressanta exempel ur den här undersökningens synvinkel. Diskussionsdeltagarna på ungdomar.se använder rätt skamlöst fult språk. Det fula språket, som används, är delvis påhittigt och kreativt, men för det mesta är det vissa svordomar och svordomsfunktioner som dominerar. Engelska fulheter förekommer däremot inte så ofta som jag förväntade mig. Diskussionstrådar på ungdomar.se är ibland väldigt långa, så jag fick tillräckligt med material från 29 diskussionstrådar, och sammantaget excerperade jag 345 exempelsatser som innehöll fula uttryck.

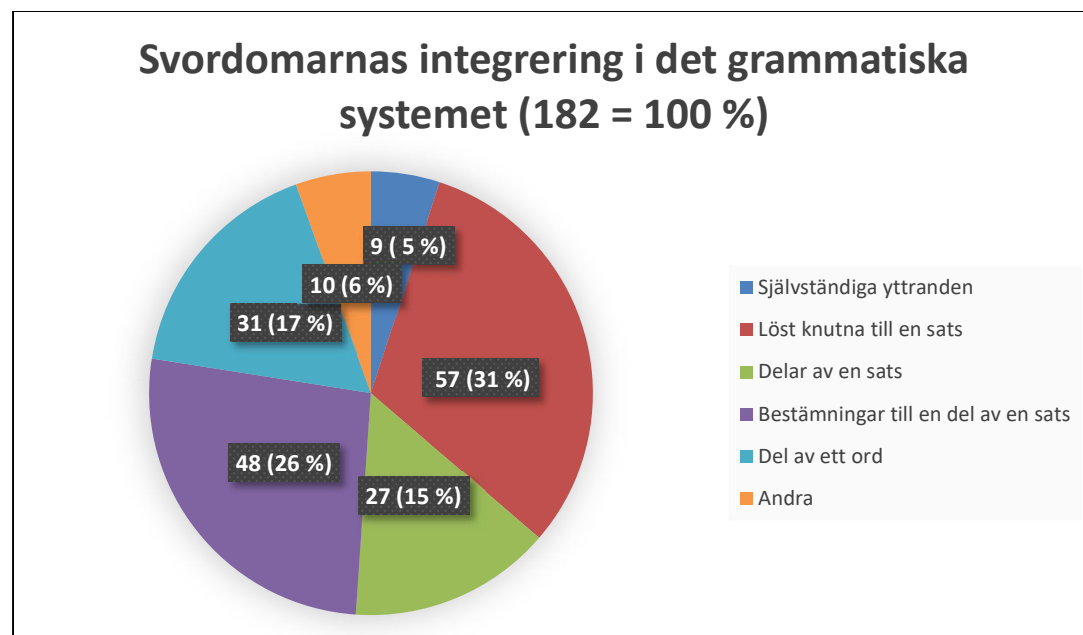
7.1.1 Svordomar

7.1.1.1 Olika sätt att integrera svordomar i det grammatiska systemet

Först ska jag redogöra hur svordomarna integreras i det grammatiska systemet och som basis använder jag Anderssons kategorisering (se kapitel 4.3.1.1). Andersson kategorisering

innehåller sex olika grupper från självständiga yttranden till delar av ett ord och graden av integreringstäthet ökar ju längre man går i skalan. Den sista gruppen omfattar andra, lite mer speciella användningar, som inte kan klassificeras i de föregående grupperna. Anderssons kategorisering är ett nyttigt medel att förstå hur svordomarna används och integreras i språket i verkliga språkanvändningssituationer. Därtill är den här kategoriseringen inte så skarpt avgränsad vilket tillåter den omfatta en mängd autentiska satser som innehåller svordomar och som skulle vara svåra eller omöjliga att klassificera t.ex. enligt svordomsfunktion. I figur 7.1 syns hur svordomarna i det rikssvenska undersökningsmaterialet integreras i det grammatiska systemet. Oftast förekommer svordomar löst knutna till satsen (31 %) eller som bestämmningar till någon satsdel (26 %). Svordomar som satsdelar (15 %) eller orddelar (17 %) förekom inte så ofta. Svordomar som självständiga yttranden (5 %) eller i andra användningar (6 %) omfattade bara några exempelsatser.

Figur 7.1. Andelar olika exempelsatser i olika grupper enligt Anderssons kategorisering.

Svordomar som självständiga yttranden eller m.a.o. utropssvordomar var få i materialet (exemplen 1 och 2 i tabell 7.1). För det mesta förekom svordomarna i längre meningar. Att knyta en svordom löst till en sats var vanligt, och svordomarna förekom både i början och i slutet av satsen (exemplen 3 och 4). En löst knuten svordom ger oftast en antydning om

talarens känslor eller inställningar om hur satsen bör tolkas. Om man använder en svordom som en del av en sats betyder det att man ersätter något mer neutralt ord med en svordom. Svordomarna kan i det här fallet användas väldigt mångsidigt och kreativt och de kan ersätta flera olika satsdelar. I exempel 5 har subjektet och i exempel 6 har objektet i satsen ersätts med en svordom. I exempel 7 används en svordom i stället för en mer neutral predikatsfyllnad, och i exempel 8 har både subjektet och ett satsadverbial ersatts med en svordom.

Om en svordom fungerar som en bestämning till en del av en sats fungerar den oftast som adjektivattribut (exempel 9). Därtill är det vanligt att använda svordomar som gradadverbial för att bestämma ett adjektivattribut eller ett adverbial. I exempel 10 används svordomen för att bestämma adjektivet ”klipsk” i en mening vars syfte är att berömma men som börjar med en negativ föreställning om människor i Västerås, och i exempel 11 använder man två svordomar för att betona meningen av adverbialen ’lugnt’.

Då en svordom används som del av ett ord är det oftast fråga om olika slags sammansättningar eller om en efterställd avledning till ett substantiv (exemplen 12 och 13). Adjektiven kan man lätt kombinera med en svordom som förled (exempel 14). Svordomar kan därtill användas på många andra, lite mera speciella och ovanliga sätt som t.ex. bestämning till ett frågeord (exempel 15).

Tabell 7.1. Exempelsatser på svordomarnas integrering i det grammatiska systemet.

	Exempelsats	Integrering i språket	Källa
1	skit	Självständigt yttrande	Ungdomar 29
2	haha, fy fan.	Självständigt yttrande	Ungdomar 8
3	Det är ju bara en social konstruktion, för fan.	Löst knuten till slutet av en sats	Ungdomar 13
4	Satan vad tiden går fort.	Löst knuten till början av en sats	Ungdomar 29
5	All skit är förövrigt beställd och betald nu	Satsdel, subjekt	Ungdomar 20

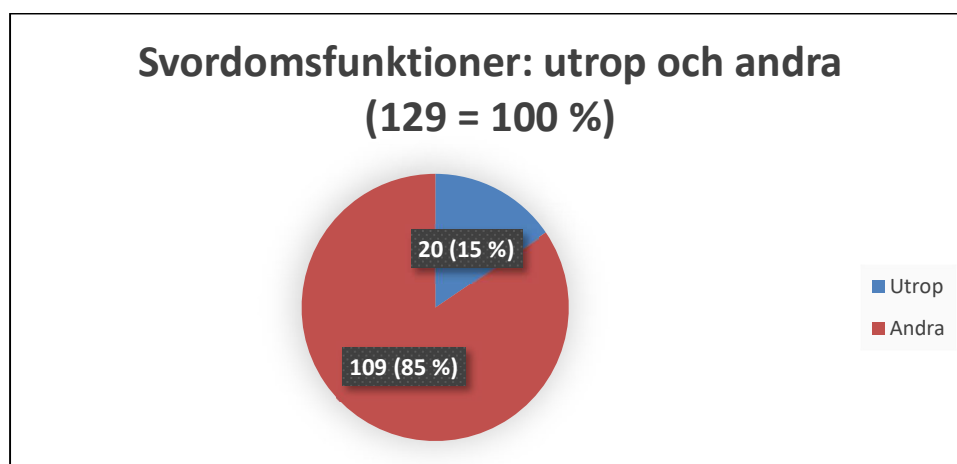
6	Men vafan, om man köper en gammal jävel då?	Satsdel, objekt	Ungdomar 6
7	Mm ville skriva något om detta också, ja det är förjävligt.	Satsdel, predikatsfyllnad	Ungdomar 14
8	De där jävlarna försöker pacificera oss med sådant skit och det verkar de lyckas med.	Satsdel, subjekt och satsadverbial	Ungdomar 14
9	hur kan de göra så? låsa en jävla kanal bara.	Satsdelbestämning, adjektivattribut	Ungdomar 9
10	För en man med kopplingar till Västerås är du jävligt klipsk.	Satsdelbestämning, bestämning till adjektivattribut	Ungdomar 13
11	åhh att man oroar sig för saker! har semester nu borde bara ta de riktigt fucking jävla LUGNT	Satsdelbestämning, bestämning till adverbial	Ungdomar 6
12	Jag gillar gamla sega gubbjävlar som klänger sig fast och kämpar på oförtrytligt.	Orddel, efterställd avledning till ett substantiv	Ungdomar 12
13	mata kattjäveln föfan	Orddel, efterställd avledning till ett substantiv	Ungdomar 23
14	Gått på massa kul festivaler och spelningar och blivit skitfull.	Orddel, adjektivisk sammansättning med svordom som förled	Ungdomar 29
15	På riktigt. Vad i helvete.	Andra, bestämning till ett frågeord	Ungdomar 27

7.1.1.2 Olika svordomsfunktioner

För att klassificera olika svordomsfunktioner i materialet kommer jag att använda Ljungs uppställning (se kapitel 4.3.1.2) som basis. Ljung delar svordomarna i två huvudtyper; utrop och de andra. Ljungs kategorisering är mycket utförlig, och den möjliggör studerandet av svordomar mera detaljerat och hjälper att åtskilja olika nyansskillnader i

svordomsanvändningen. Exempelsatser med olika slags svordomar hittade jag sammanlagt 129, som emellertid fördelades ganska ojämnt mellan utropssvordomar och de andra. I figur 7.2 syns relationen mellan utropssvordomarna och de andra svordomsfunktionerna i materialet och i tabell 7.2 syns antalet olika exempelsatser jag hittade i materialet som kan kategoriseras under respektive svordomsfunktion. Vanligtvis lyckades jag hitta bara enstaka exempel på olika slags utropssvordomar medan exempelsatser på de bestämmande svordomsfunktionerna fanns det rikligt.

Figur 7.2. Relationen mellan andelar olika exempelsatser i de två huvudtyperna; utrop och andra.

Tabell 7.2. Andelar olika svordomsfunktioner enligt Ljungs kategorisering.

Typ	Svordomsfunktion	Summa
Utrop	Utrop av irritation	9 (7,0 %)
	Eder	1 (0,8 %)
	Bejakanden och förnekanden	3 (2,3 %)
	Förbannelser	1 (0,8 %)
	Ovänliga uppmaningar	2 (1,6 %)
	Stående förolämpningar	-
	Skällsord	4 (3,1 %)
Summa		20 (15,5 %)
Andra	Ogillande	24 (18,6 %)

	Betoning	18 (14,0 %)
	Förstärkningsord	44 (34,1 %)
	Förstärkning av frågeord	8 (6,2 %)
	Svordomar som utvecklats till nya ord	15 (11,6 %)
Summa		109 (84,5 %)
SUMMA		129 (100 %)

Utropssvordomar fanns det i undersökningsmaterialet relativt litet. Utrop av irritation fanns det naturligtvis några (exemplen 1 och 2 i tabell 7.3). En svordomskonstruktion (exempel 3) har jag klassificerat i gruppen eder, fast den inte är identisk till sin form med Ljungs exempel. Bejakande och förnekanden fanns det ett exempel (4 och 5) av båda två. Också på förbannelser hittade jag bara ett exempel (exempel 6). Ovänliga uppmaningar lyckades jag hitta några (exemplen 7, 8 och 9) av vilka de två första är typiska representanter för sin grupp och den andra en eufemistisk version med en liknande mening och som utan problem kan tolkas som en ovänlig uppmaning. Stående förolämpningar hittade jag inte i diskussioner på ungdomar.se. Skällsord fanns det gott om i materialet, men endast de, som innehåller ord med någon slags tabubeläggning, kan kategoriseras här under svordomar. En av de grövsta har jag plockat som exempel 10. Exempel 11 representerar ett fall, där svärordet har förlorat sin negativa laddning och används som ett neutralt eller t.o.m. positivt stödord (Ljung 2006: 56).

Tabell 7.3. Exempelsatser på olika slags utropssvordomar.

	Exempelsats	Svordomsfunktion	Källa
1	Helvete!	Utrop av irritation	Ungdomar 29
2	åh fan!	Utrop av irritation	Ungdomar 14
3	1000 matcher med en klubb – det är fan i mig respekt, och så skottskan på det.	Eder	Ungdomar 12
4	Du kan köra bil helt prickfritt och inte känna dig full eller ofokuserad alls med 0.03 promille alkohol	Bejakande	Ungdomar 4

	i blodet men du kan ändå ge dig fan på att om du får blåsa i en kontroll så är det att betrakta som rattfylla.		
5	I helvete eller att du är.	Förnekande	Ungdomar 4
6	fan fö dej, wrecking lives I tell you!	Förbannelse	Ungdomar 15
7	OS kan dra åt helvete och EM i all ära men nu börjar äntligen den riktiga fotbollen igen.	Ovänlig uppmaning	Ungdomar 8
8	men sug min jävla kuk sverige	Ovänlig uppmaning	Ungdomar 24
9	saknade pepe ☹️ iniesta var dock briljant, messi kan slänga sig i väggen.	Ovänlig uppmaning	Ungdomar 10
10	Var är alla feminister nu va? När det är brist på jämlikhet till nackdel för männen hörs de inte, jävla skithögar.	Skällsord	Ungdomar 14
11	Kai Hansen är en vis profetjävvel.	Skällsord som ett neutralt stödord	Ungdomar 14

De andra svordomstyperna i Ljungs kategorisering bestämmer andra ord. De absolut flesta svordomsbeläggen i diskussionerna på ungdomar.se hör hit. Som Ljung (2006: 57) medger var indelningen av svordomar i olika grupper ibland ganska godtyckligt och ett svordomsbelägg i materialet kunde ha klassificerats i flera kategorier. Ogillande uttrycktes oftast med sammansättningar med ordet skit i materialet (exempel 12 i tabell 7.4) men sammansättningar med ordet *jävvel* förekom också (exempel 13). Kombinationerna av ett bestämmande svärord, som *jävla* eller *satans* och dess huvudord var rätt sällsynta, som uttryck för ogillande (exempel 14) och användes för det mesta för att uttrycka positiva åsikter.

Betoning uttrycks oftast med en kombination av det bestämmande svärordet *jävla* och dess huvudord. Typiska betoningsfraser fanns det rikligt i materialet och exemplen 15 och 16 är två av dem. Användningen av en svordom som förstärkningsord var den vanligaste svordomsfunktionen i materialet. Svordomar användes för att förstärka både positiva och

negativa huvudord. Den absolut vanligaste förstärkningssvordomen var *jävla* (exemplen 17 och 18) medan andra förstärkningsord förekom bara enstaka gånger. Också sammansättningar med ordet *skit* som uttryck för förstärkning var rätt sällsynta (exempel 18). Förstärkning av ett frågeord med en svordom var inte så vanligt i materialet men förekom emellertid några gånger. *Fan* visade sig vara det mest använda förstärkningssvordom men *helvete* förekom också. Dessutom förekom flera olika frågeord, som hade kombinerats med en intensifierande svordom (exemplen 19 och 20).

Till sist har jag plockat några exempel på svordomar som har utvecklats till nya ord. Det produktivaste ordet tycks vara *skit* som kan ganska lätt förvandlas till nya ord. I exempel 21 bär frasen '*inte ett skit*' betydelsen '*inte ett dugg*' och i exempel 22 betyder '*sket i resten*', att skrivaren brydde sig inte mera om resten av programmet. Dessutom förekom det i materialet fraser där ordet *skit* hade utvecklats till nya ord enligt en engelsk modell. I exempel 23 betyder frasen '*skrämma skiten ur ngn*' att någon blir ytterst skrämmd av något eller någon, och den är ett översättningslån från den engelska frasen '*scare the shit out of somebody*'.

Tabell 7.4. Exempelsatser på andra svordomsfunktioner.

	Exempelsats	Svordomsfunktion	Källa
12	tycker han är ett svin. sur och dryg gammal gubbe som borde ta och sluta någon gång. och united är ett överskattad skitlag	Uttryck av ogillande i form av en sammansättning	Ungdomar 12
13	Ja fyfan är fan knappt ute ur djungeln på den här planetjäveln.	Uttryck av ogillande i form av en sammansättning	Ungdomar 14
14	sen tycker jag samtliga låtar som är typ seg rnb eller soul är dåligt pga det säger mig ingenting när det är så jäkla segt o en massa wailande.	Uttryck av ogillande med hjälp av ett bestämningsord	Ungdomar 27

15	man behöver inte avra florist för att kunna ta hand om en jävla blomma, måste du gå hotell och restaurang för att kunna laga mat eller????????	Betoning	Ungdomar 13
16	Efter en stund precis innan han meckat klart den så är det en jävla polisbil bakom oss och vill stoppa oss...	Betoning	Ungdomar 4
17	Gör, så jävla bra serie. <3	Förstärkningsord	Ungdomar 20
18	jag äter venlafaxin, har jävligt hög dos också och den ska höjas ännu mer haha, så blir verkligen skittrött.	Förstärkningsord, förekommer som bestämningsord och sammansättningsdel	Ungdomar 6
19	men hur i helvete ska det hjälpa genom att stoppa svenskar att kolla på engelskt fotboll	Förstärkning av frågeord	Ungdomar 9
20	Vem fan är du förresten?	Förstärkning av frågeord	Ungdomar 3
21	väntat 4 år på att inte ett skit skulle hända liksom ☹	Svordom som utvecklats till ett nytt ord	Ungdomar 9
22	Var vaken till sex, dvs när Kanye "rappade". Gav upp och sket i resten, ovårt att sitta uppe längre.	Svordom som utvecklats till ett nytt ord	Ungdomar 23
23	haha, det här skrämde skiten ur mig om jag ska vara ärlig!	Svordom som utvecklats till ett nytt ord samt ett översättningslån	Ungdomar 25

7.1.2 Eufemismer

Eufemismer för svordomar eller andra fula ord var förvånande ovanliga i ungdomar.se. Det kan möjligtvis föräntas av att diskussioner på ett diskussionsforum inte är mycket formell språkanvändning och om man därtill yttrar sig under ett användarnamn vågar

diskussionsdeltagarna använda grövre språk än i formellare situationer eller ansikte mot ansikte. Därtill kan exempel av andra uppmuntra mera reserverade diskussionsdeltagare. Det förekom några enstaka eufemistiska varianter av svordomar (exempel 1 i tabell 7.5) och därtill en ovänlig uppmaning i en eufemistisk, mer neutral form (exempel 2).

Tabell 7.5. Exempelsatser på eufemistiska former av fult språk.

	Exempelsats	Anmärkningar	Källa
1	sen tycker jag samtliga låtar som är typ seg mb eller soul är dåligt pga det säger mig ingenting när det är så jäkla segt o en massa wailande.	Svordomseufemism	Ungdomar 27
2	saknade pepe ☹️ iniesta var dock briljant, messi kan slänga sig i väggen.	Ovänlig uppmaning	Ungdomar 10

7.1.3 Skällsord

Skällsord förekom det rikligt i materialet, sammanlagt 47 stycken, vilket jag hade förväntat mig. Det förekom mildare skällsord, grövre skällsord, korta skällsord och kombinationer av flera skällsord samt kreativa, nya skällsord.

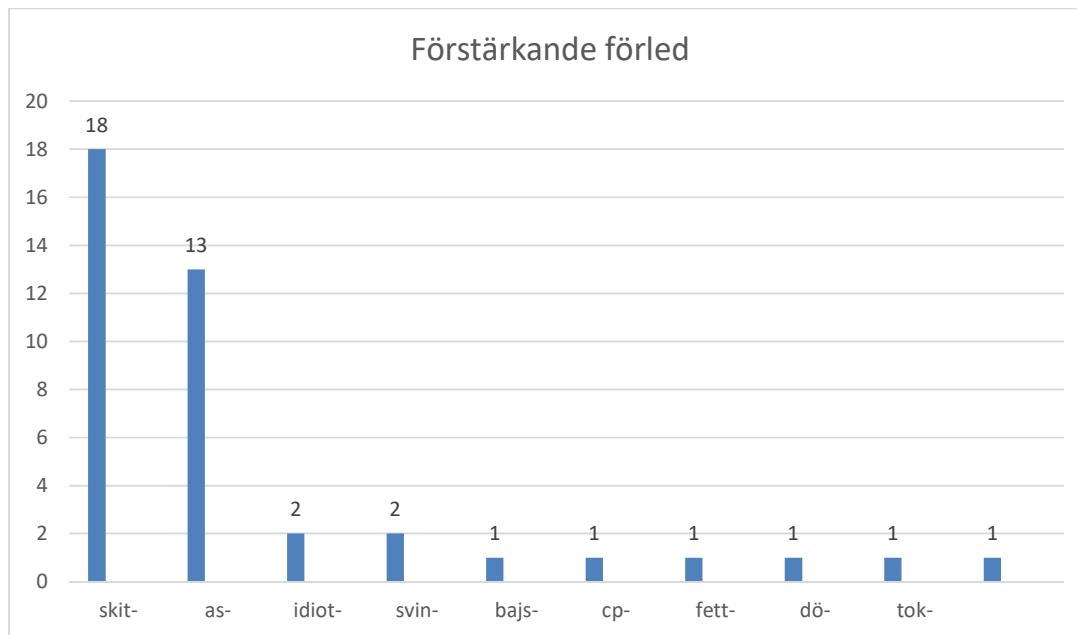
I exempel 1 (tabell 7.6) är det fråga om ett mildare skällsord som inte är avsett att obarmhärtigt såra någon utan en skämtsam anmärkning till en annan forumbesökare som man från förut känner till. Exempel 2 är ett mildt skällsord riktat mot andra personer och i exempel 3 använder talaren ett nedsättande skällsord om sig själv och sina landsmän. Ett skällsord kan också förekomma i form av sammansättningar av ett skällsord och ett egennamn (exempel 4). I exemplen 5, 6 och 7 förekommer grövre skällsord, som på riktigt visar talarens förakt mot den person, okvädingsordet är riktat. Därtill förekommer det i exempel 7 en betonande svordom samt ett engelskt skällsord *fucktard*, som är enligt urban dictionary en sammandragning av orden *fucking retard*.

Tabell 7.6. Exempelsatser på skällsord, som inte kan kategoriseras som svordomar.

	Exempelsats	Anmärkingar	Källa
1	Du 'råkade' vinna en kategori. fuskis! 😏		Ungdomar 28
2	Töntar. (de)		Ungdomar 26
3	men som jag förstår det på viasat så blir det gratis då de vill ha en lösning för oss svennebananer.		Ungdomar 9
4	ska ringa idiotviasat och prata imorgon.	Sammansättning	Ungdomar 9
5	Klart han får. Kallas drograttfylleri, idiot.		Ungdomar 4
6	Stå för vad du har gjort istället din korkade karaktärsbefriade jävla pundare!!!		Ungdomar 4
7	Jag gav dig ett svar ditt jävla fucktard, hur jävla pantad är du egentligen?	Ordlån	Ungdomar 16

7.1.4 Förstärkande förled

Förstärkande förled var mycket vanliga i materialet, sammanlagt 40 stycken. Variationen av förleden var däremot inte så rikt som syns i figur 7.3. Förledet *jätte* räknar jag här inte som ett fult ord. Förleden *skit-* och *as-* användes absolut oftast i diskussionerna och de andra förleden förekom bara enstaka gånger.

Figur 7.3. Antal olika förstärkande förled (n= 40).

De allra vanligaste fula förleden var *skit-* och *as-*, som båda kan användas i både positiva och negativa meningar (exemplen 1, 2 och 3 i tabell 7.7). Båda förleden *skit-* och *as-* har fjärrat sig från sin ursprungliga betydelse i den mån att de kan kombineras med olika slags huvudord som i exempel 1, där talaren har valt att betona orden *mysig* med förledet *skit* som man inte som självständiga ord nödvändigtvis skulle associera samman. Andra förstärkande förled som förekom i materialet var t.ex. *dö-*, *cp-* och *fett-* (exemplen 4, 5 och 6). Riktigt kreativa, ovanliga eller överraskande förled förekom det inte i det här materialet, utan de förled som användes var till största delen mer eller mindre etablerade.

Tabell 7.7. Exempelsatser på förstärkande förled.

	Exempelsats	Anmärkingar	Källa
1	men har varken godis eller tid imorgon (måste vara	Det vanligaste	Ungdomar

	pigg, iaf, ska plugga). men vore skitmysigt.	förstärkande förledet	23
2	tycker den musiken är asdålig.		Ungdomar 27
3	Har du sett de andra förut? 3 och 4 suger hårt (som i, ”nu tar vi en bra film med en bra uppföljare och gör en asskitkass trea, sen när folk blir arga för att treans slut suger gör vi en fyra som ska rätta till det – men den blir ÄNNU SÄMRE!)		Ungdomar 2
4	äsch gymma är dötrist. Fast kan ju vara bra om man vill gå ned i vikt ;)		Ungdomar 3
5	Äckliga cpmusik		Ungdomar 27
6	mexikanska dödsallar kan bli fett nice med massa mönster och skit		Ungdomar 5

7.1.5 Fult språk på engelska

Påverkan av engelskan på diskussionsforum ungdomar.se var rätt synligt och mångsidigt. Engelska ord, fraser och satser blandades i svenskspråkiga diskussioner. Oftast hade talaren använt den ursprungliga, engelska stavningen och grammatiken, men då och då hade engelska ord eller fraser omarbetats för att passa den svenska stavningen och grammatiken. Som Hintikka (2004: 189) skriver framkommer det också klart i mitt material att det vanligaste fula ordet som lånas in från engelskan är *fuck* som kan, utöver funktionen som ett självständigt utrop, användas på flera olika sätt. Enligt Hughes (2006: 188–194) har ordet *fuck*, som betyder *kopulation*, i redan flera sekel ansetts som extremt vulgärt och dessutom onämnbart ord. Ordet *fuck* har därtill varit huvudordet för talrika nya fraser och idiom och det har flera grammatiska funktioner och toner. Det största och mest inflytelserika hållet som har påverkat att svärordet *fuck* i alla dess former har blivit känt överallt i världen är otvivelaktigt populärkultur och speciellt television och filmer.

I exempel 1 (tabell 7.8) är det fråga om ett svar på frågan ”Använder du cykelhjälm?” och svaret består av den finska motsvarigheten för ordet *alltid* och en betonande utropssvordom *fuck*. I exempel 2 används den adjektiviska formen av ordet *fuck* för att betona ett adverbial. I exemplen 3 och 4 är det fråga om ordlån d.v.s. engelska ord som har lånats in i svenskan i sin ursprungliga form. I den första skäller talaren antagligen medlemmarna i bandet Muse för *bitches* som ursprungligen har betytt en hynda men vars betydelse har utvidgat sig till en vidlyftig kvinna och som nuförtiden kan användas också om en man, en problematisk situation eller t.o.m. som verb med betydelsen klaga (Hughes 2006: 23–24). I den senare tar talaren ställning till ett uttalande av en annan forumbesökare genom att utdöma det att vara *bullshit* d.v.s. struntprat eller nonsens (Hughes 2006: 433).

Engelskan påverkar användningen av fult språk i svenskan på andra sätt också än genom klara och tydliga ordlån. Utöver ord lånas det också nya betydelser för vanliga svenska ord samt modeller för fraser. I exemplen 5 och 6 är det fråga om översättningslån d.v.s. fraser som har bildats ord för ord efter en engelsk modell. I frasen *spöa skiten ur ngn* har talaren tillämpat det engelska adverbet *the shit out of someone* som betyder att någonting händer i väldigt stor omfattning och som kan kombineras med olika slags verb och objekt. Frasen *få min skit samman* har bildats efter den engelska modellen *to have one's shit together* som betyder att någon är medveten, organiserad eller har en god plan. Nummer 7 är ett exempel på betydelselån d.v.s. ordet *suga* har fått en konnotation och har använts i samma betydelse som ordet *suck* används i engelskan d.v.s. *att vara dålig, usel eller att ha ingen kunnighet*. Här hänvisar det till talarens allmänna situation, tillstånd och sinnesstämning.

I exempel 8 har talaren tillämpat de svenska stavnings- och grammatikreglerna i det engelska ordet *fucked up* som kan användas adjektivt, predikativt eller som verb och som betyder ungefär att *vara skadad, förstörd på ngt sätt, konstig eller att klanta, misslyckas*. Stavningen på adjektivet har modifierats genom att skriva den engelska *up* på det svenska sättet *upp* och ordet har skrivits enligt de svenska grammatikreglerna d.v.s. verbpartikeln har bundits i början av ordet vilket man gör i svenskan då man gör ett adjektiv av ett verb. Dessutom har adjektivet kongruensböjts för att passa substantivet.

I exempel 9 har talaren tagit ställning till ett tak över huvudet-garanti genom att använda ett ordlån *my ass*, som betyder *vantrö eller att talaren kallar någon för en lögnare*. I det sista exemplet har talaren använt sin kreativitet och språkkunnighet och bildat en predikativ av förkortningen *wtf*, som har bildats från orden *what the fuck*. *Wtf* uttrycker *förvåning* eller

vantrö och kan användas som en fråga eller ett utrop. Predikativen har bildats med ändelsen –*ad* och betydelsen är att talaren blev väldigt uppskakad, undrande eller förvånad så som i en situation där man kunde använda frasen *what the fuck*. I det här exemplet är det alltså fråga om ett pseudolån, för det är en nybildning av en engelsk förkortning, som emellertid inte används som predikativ i engelskan.

Tabell 7.8. Exempelsatser som innehåller fula uttryck på engelska.

	Exempelsats	Låntyp	Källa
1	fuck aina	ordlån	Ungdomar 7
2	Är fucking långt att skriva	ordlån	Ungdomar 24
3	JÄVLA BITCHES DET HÄR ÄR ANDRA GÅNGEN MUSE STÄLLER IN KONSERT I SVERIGE	ordlån	Ungdomar 22
4	Det är bullshit	ordlån	Ungdomar 22
5	real spöade skiten ur dem.	översättningslån	Ungdomar 11
6	har blivit mycket mer resolut och tålmodig med att få min skit samman	översättningslån	Ungdomar 29
7	Samtidigt har min kropp varit rätt CP, så det har sugit rätt rejält.	betydelselån	Ungdomar 29
8	ja, antagligen pga allt uppfuckat genustjaffs	blandlån	Ungdomar 24
9	tak över huvudet-garanti my ASS	ordlån	Ungdomar 14
10	Så när folk i min klass började snusa i nian blev jag helt wtf ^{ad} .	pseudolån	Ungdomar 21

Därtill har jag studerat de engelska fulheterna, som förekommer i undersökningsmaterialet, ur engelsk synvinkel och använt McEnerys (2006: 32) klassifikation (se kapitel 4.2.1.3).

Tabell 7.9. Exempelsatser på olika svordomsfunktioner enligt McEnerys kategorisering.

	Exempelsats	Svordomsfunktion	Källa
1	Det är bullshit	negativ predikatsfyllnad	Ungdomar 22
2	Är fucking långt att skriva	adverbial booster	Ungdomar 24
3	tänk om det inte finns kvar fucking platser?	betonande adverb/adjektiv	Ungdomar 19
4	Kanske värt att se ändå, nattlig liveteve med termos och en aura av nördighet är så mycket mysigare än vanligt tittande, med nirvana ockå holy fuck	generellt kraftord	Ungdomar 23
5	Jag hatar att hålla med Nintendos BFF men fuck it han har lite rätt	idiomatisk fras	Ungdomar 17

7.1.6 Övriga exempel på fult språk

De övriga exemplen på fult språk innehåller ord och fraser som inte kan klassificeras i de föregående grupperna men som kan utan problem anses som fula, förvånande och känslöväckande. De här uttrycken kan ha använts i avsikt att såra, skälla eller klandra någon annan forumbesökare eller en tredje person eller håll eller man har av någon annan orsak valt att använda fula uttryck i stället för neutrala. Exempelen som jag har valt här (tabell 7.10) representerar de fulaste och är likartade i det avseende att de är förolämpningar mot andra. I det första exemplet skäller talaren en tredje person. I det andra exemplet visar talaren sin irritation mot Svensk Filmindustri genom att använda en smädelse *spy ngn i näsan*. I det tredje exemplet förundrar sig talaren över en onödigt aggressiv kommentar av en annan forumbesökare och frågar varför han/hon är på dåligt humör.

Tabell 7.10. Övriga exempel på fult språk.

	Exempelsats	Anmärkningar	Källa
1	Christer suger pung för fan!		Ungdomar 27
2	Men helt slöseri med det här jävla 3D hela tiden, spyr SF i näsan.		Ungdomar 2
3	vem har skitit på dig då		Ungdomar 5

7.2 Fult språk i diskussionsforum shsweb.fi

I diskussioner på shsweb.fi fanns det också rikligt med fult språk. Diskussionstrådar på shsweb.fi var kortare än på ungdomar.se så jag fick välja över dubbelt så många trådar (sammanlagt 64), men det fula språket på shsweb.fi var möjligtvis ännu mångsidigare, grövre och mer kreativ än på ungdomar.se. Exempelsatser som innehöll fula element excerperade jag sammanlagt 303. De mest typiska svordomsfunktionerna var i stort sätt likadana som i det rikssvenska diskussionsforumet, men karakteristiskt för det finlandssvenska diskussionsforumet var den rika och mångsidiga användningen av skällsord och engelska ord och fraser samt sammansmältningen av finska och svenska i många kommentarer.

Karakteriserande för diskussionsdeltagarna på shsweb.fi är att de till största delen är dåvarande (år 2012) studerandena vid Svenska handelshögskolan i Helsingfors och Vasa där studierna drivs på svenska. Studerandena måste ha goda kunskaper i svenska för att klara av studierna och många av studerandena hör till den finlandssvenska minoriteten och är enspråkigt svenskspråkiga eller tvåspråkiga som behärskar både svenska och finska. Den här tvåspråkigheten syns klart i undersökningsmaterialet och diskussionsdeltagarna använder samtidigt flera eller alla av sina språkliga resurser, svenska, finska och engelska, som samspelar i språket. Det här fenomenet kallas för *translanguaging* och det har nyss undersökts av Kolu (2017) i sin doktorsavhandling. Kolu klargör att termen *translanguaging* syftar på tvåspråkiga människors användning av alla sina språkliga resurser och deras språkpraktiker, och Kolu's avhandling syftar till att studera tvåspråkiga ungdomars språkpraktiker samt hur de

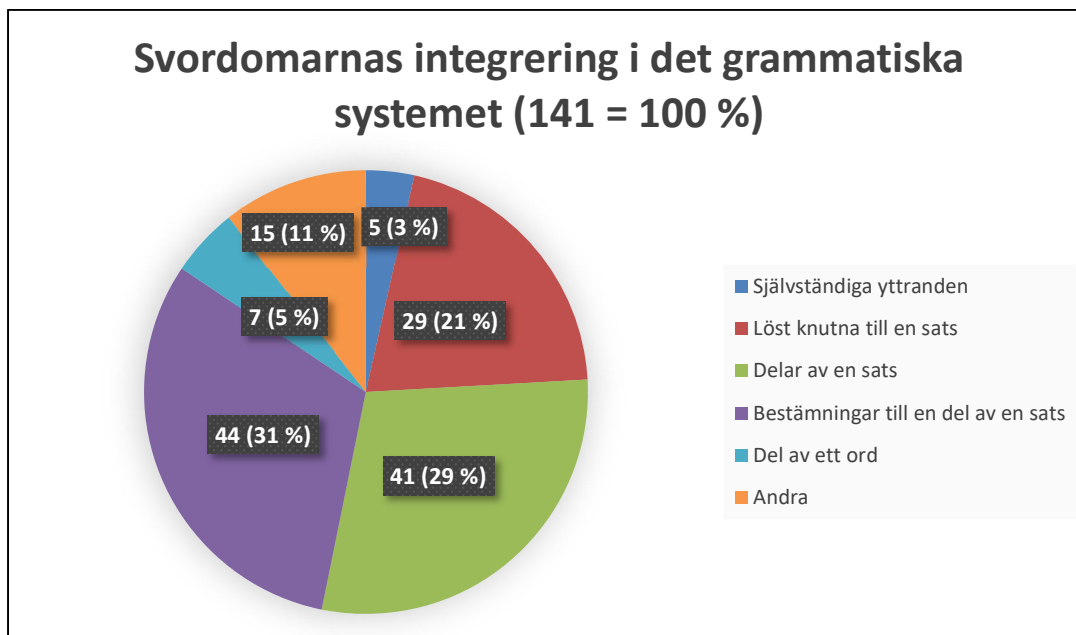
utnyttjar sina språkliga resurser i interaktion med varandra i Haparanda, Stockholm och Helsingfors (Kolu 2017: 15, 20–21, 44). Karakteriserande tendenser för *translanguaging* i forskningslitteratur under 2000-talet är också att tvåspråkigheten ses som norm i stället för enspråkighet och tvåspråkighet är en positiv egenskap som är till nytta för individen. Därtill ses de tvåspråkiga ha en repertoar av språkliga resurser som kan användas simultant och som kan sammanspela eller smälta samman i stället för tänkandet att de tvåspråkiga skulle använda ett språk åt gången. Dessutom har tyngdpunkten inom forskningen så småningom flyttats från den språkliga formen till interaktionen och tvåspråkigheten ses som en dynamisk egenskap som varierar och anpassar sig i interaktion med andra. (Kolu 2017: 16–20.)

7.2.1 Svordomar

7.2.1.1 Olika sätt, att integrera svordomar i det grammatiska systemet

Jag börjar analysen den här gången också genom att använda Anderssons klassificering av svordomar enligt deras integration i det grammatiska systemet. Klassificeringen börjar från självständiga yttranden och går vidare till en väldigt lös integration som gradvis blir tätare ju längre man går i skalan. Som syns i figur 7.4 förekom svordomarna allra oftast som satsdelar (29 %) eller som bestämmningar till andra satsdelar (31 %). Också till satsen löst knutna svordomar var vanliga (21 %). De självständiga yttrandena (3 %), orddelar (5 %) och andra användningar (11 %) var alla klart sällsyntare.

Figur 7.4. Andelar olika exempelsatser i olika grupper enligt Anderssons kategorisering.

Det förekom inte särskilt stor variation i svordomarnas integration i språket mellan de två språkvarianterna. Löst knutna svordomar, svordomar som satsdelar och svordomar som satsdelsbestämningar var de största grupperna i båda materialen. Detta kan bero på det att kommunikationen är skriftlig. De självständiga utropssvordomarna ges inte ut som självständiga kommentarer utan kombineras med en längre utsaga. Därtill är det lätt för diskussionsdeltagarna att förmedla sina känslor och attityder och intensifiera sin kommentar genom olika slags bestämmande svordomar, svordomarna som orddelar samt genom att substituera en satsdel med en svordom utan att vara tvungen att förklara någonting flerordigt. I en skriftlig diskussion strävar man efter en flytande diskussion och ett koncis yttrande sparar tid och rum.

Självständiga svordomar eller fula yttranden var ganska få i det finlandssvenska materialet (exemplen 1 och 2 i tabell 7.11) liksom i det rikssvenska materialet också. Det förekom endast fem (5) belägg på självständiga yttranden i det finlandssvenska materialet och nio (9) belägg i det rikssvenska materialet. Bland de här få självständiga yttranden förekom frasen *fj fan* i varierande skriftbilder oftast både i det rikssvenska och finlandssvenska materialet.

Till en sats löst knutna svordomar ändrar inte innehållet i satsen men förmedlar såväl känslor, inställningar som tolkningsanvisningar. Svordomsfraserna kan anknytas både till början av satsen (exemplen 3 och 4), och till slutet av satsen (exemplen 5 och 6). I exempel 7 har

svordomsfrasen placerats inne i satsen, men jag tolkar det här fallet också som en lös anknuten svordomsfras, för den skulle ha kunnat placeras likaväl i början, som i slutet av satsen. Svordomarna som del av en sats fyller vissa satsdelsfunktioner som annars skulle ha fyllts av neutralord. I det finlandssvenska materialet var variation av satsdelsfunktioner emellertid liten. Svordomar förekommer som objekt (exempel 8), predikatsfyllnad (exempel 9 och 10) och satsadverbial (exempel 11).

En svordom som en satsdelsbestämning fungerar vanligt som adjektivattribut (exemplen 12 och 13). I exempelsats 13 förekommer ordet *hössel* som är ett vardagligt, finlandssvenskt ord och som betyder enligt nätutgåvan av Finlandssvensk ordbok (2008) (*lågmält*) *oväsen, sorl, stoj*. I satsen hänvisar kommentatorn till en förvirrande situation med köpet av snapsbiljetter på årsfesten och uttrycker sin irritation över att snapsbiljetter inte kunde ha fått köpa på förhand.

En svordom som gradadverbial eller med andra ord som bestämning till ett adjektivattribut (exempel 14 och 15) eller ett annat adverbial (exempel 16) är inte heller sällsynta. Adjektivet *fittig* (exemplen 15 och 16) som förekommer i diskussionerna på shsweb.fi väldigt ofta, betyder enligt Ordbok över Finlands svenska folkmål (1992:) *elak, gemen, otrevlig, bråkig, krånglig* och enligt Hällström-Reijonen & Reuter (2008: 49) *jävlig, taskig; förbannad*. Adjektivet *fittig* är en avledning av det nusvenska ordet *fitta* som betyder kvinnans könsorgan och som har redan i ett tidigt skede lånats in i finskan som ordet *vittu*, med ett likadant uttal och betydelse (Häkkinen 2009: 1507). Den adjektiviska formen tycks emellertid användas mera i finlandssvenskan än i rikssvenskan för den förekommer inte i svenska ordböcker och inte heller i mitt rikssvenska material, men däremot vimlar det av ordet *fittig* i det finlandssvenska materialet. Adjektivet *fittig*, som oftast stavas *fitti* och som oftast bestämmer andra adjektiv eller adverb i materialet, har närmast betydelsen *förbannad* i det här diskussionsforummaterialet.

Svordomar som delar av ett ord kan förekomma i sammansättningar med substantiv eller som avledningar till substantiv. Distinktionen mellan de här två fallen är inte alltid helt klart. I exempel 17 är det frågan om ett sammansatt substantiv som har en svordom som förled och exempel 18 kan tolkas som ett substantiv med suffixet *jäveln*. I exempel 19 har adjektivet *rolig* bestämts med svordomen *skit* som är väldigt mångsidigt användbar som förled i sammansättningar med adjektiv. Till sist nämner Andersson svordomarna i lite mera speciella

användningar och räknar hit till exempel svordomarna som bestämmingar till frågeord (exempel 20).

Tabell 7.11. Exempelsatser på svordomarnas integrering i det grammatiska systemet.

	Exempelsats	Integrering i språket	Källa
1	Fy fan.	Självständig yttrande	Shsweb 37
2	För i helvete!	Självständig yttrande	Shsweb 26
3	Hyi vittu nu ha vasahanken hitta till shsweb.	Löst knuten till början av satsen	Shsweb 11
4	men herregudenndåååå va oproffsit!	Löst knuten till början av satsen	Shsweb 24
5	Bort med matkön saatana!	Löst knuten till slutet av satsen	Shsweb 8
6	Kåraktiva fetton finns det väl gott om, men hellre fet än miserabel herregud.	Löst knuten till slutet av satsen	Shsweb 57
7	Det är ju – för helvete – från oss, the famous 99%, som dom får sitt förtroende.	Löst knuten till satsen	Shsweb 38
8	Om SSI ska finnas kvar om något år måste skite omstruktureras och göras transparent så att intressenterna har möjlighet att få insyn i verksamheten.	Satsdel, objekt	Shsweb 60
9	Tekniken var skit, gav en oproffsig bild av det hela tyvärr..	Satsdel, predikatsfyllnad	Shsweb 44
10	Första dj:n som såg ut som en svensk stekare var faktiskt helt bra men sen nä Klas ”tinakiikari” från codex hitta vägen till dj koppin så blev de ju helt förjävligt.	Satsdel, predikatsfyllnad	Shsweb 4
11	De säkert macce som ha skrivi de o sluta fö fään göra de!!!	Satsdel, satsadverbial	Shsweb 15
12	Herrejessus sån jäävla panik.	Satsdelbestämning,	Shsweb

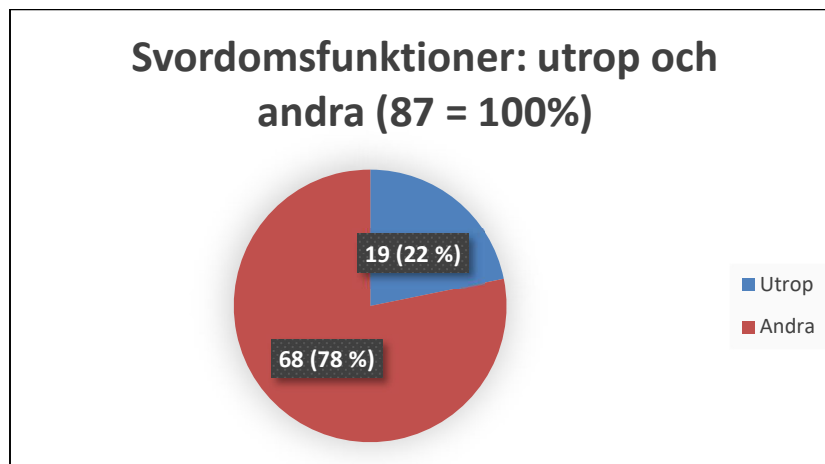
		adjektivattribut	47
13	Märkte verkligen ingen annan det jävla snapshöslet.	Satsdelbestämning, adjektivattribut	Shsweb 10
14	Har själv 78-79 poäng o e satans nervös	Satsdelbestämning, bestämning till ett adjektivattribut	Shsweb 23
15	Har man blont hår och blåa ögon är man ju fittigt dum.	Satsdelbestämning, bestämning till ett adjektivattribut	Shsweb 57
16	om man e tillräckligt full för att dansa så spelar int musiken så stor roll så länge de dunkar fittigt hårt.	Satsdelbestämning, bestämning till ett annat adverbial	Shsweb 4
17	3 veckor och -7kg. Om jag klarade det, i det skitskick som jag var, klarar du det också!	Orddel, substantivisk sammansättning med svordom som förled	Shsweb 57
18	[11] Därför skriver man på skolan, stockas it-avdelning, eller grannjävelns dator 8-)	Orddel, substantivisk sammansättning med efterställd svordom	Shsweb 63
19	Jag hade iallafall skitroligt!	Orddel, adjektivisk sammansättning med svordom som förled	Shsweb 4
20	vem fittan ha skrivi att ja e hetast, stop pranking me!	Andra, svordom som bestämning till frågeord	Shsweb 15

7.2.1.2 Olika svordomsfunktioner

För att framhäva mera detaljerat de olika funktionerna svordomarna kan ha, har jag klassificerat igen materialet enligt Ljungs uppställning (se kapitel 4.3.1.2), som baserar sig på indelningen av svordomar i två huvudtyper: utrop och andra. Till utropssvordomar hör svordomsfunktioner som ensam kan bilda en sats, och till typen andra hör svordomsfunktioner som behöver andra ord för att bli förståeliga och för att fylla sin uppgift. I

Figur 7.5 kan man se att de svordomsfunktionerna som hör till huvudtypen andra förekommer mångfaldigt oftare än utropssvordomarna.

Figur 7.5. Relationen mellan andelar olika exempelsatser i de två huvudtyperna; utrop och andra.

Tabell 7.12. Andelar olika svordomsfunktioner enligt Ljungs kategorisering.

Typ	Svordomsfunktion	Summa
Utrop	Utrop av irritation	10 (11,5 %)
	Eder	-
	Bejakanden och förnekanden	1 (1,1 %)
	Förbannelser	-
	Ovänliga uppmaningar	6 (6,9 %)
	Stående förolämpningar	1 (1,1 %)
	Skällsord	1 (1,1 %)
	Summa	19 (21,8 %)
Andra	Ogillande	3 (3,4 %)
	Betoning	6 (6,9 %)
	Förstärkningsord	42 (48,3 %)
	Förstärkning av frågeord	9 (10,3 %)
	Svordomar, som utvecklats till nya ord	8 (9,2 %)

Summa		68 (78,2 %)
SUMMA		87 (100 %)

Svordomar som utrop av irritation är kanske den mest universella, oplanerade och känslobaserade formen av svärandet (Andersson 2001: 102, Ljung 2006: 42) (exemplen 1 och 2 i tabell 7.13). Exempel 1 representerar en utropssvordom som förekom ofta i materialet, och exempel 2 är en finskspråkig utropssvordom som inte alls var sällsynta i det finlandssvenska materialet även om diskussionerna i allmänhet pågick på svenska. Eder förekom det däremot inte i materialet. Bejakanden användes inte heller på diskussionsforumet, men ett förnekande lyckades jag hitta (exempel 3). Diskussionen handlar om det om man skulle byta det traditionella fodret i studentmössan till någon annan färg, men diskussionen kommer bort från själva ämnet till keldjursmat eftersom ordet *foder* har flera betydelser.

Förbannelser förekom inte heller i materialet, men ovänliga uppmaningar däremot var vanliga vilket också var förväntat (exemplen 4,5 och 6). Exempel 4 är den vanligaste formen av svenska ovänliga uppmaningar, men kreativa språkanvändarna kan komma på nya förolämpande uppmaningar så mycket som helst (exemplen 5 och 6). I exempelsats 6 är det fråga om en direkt översättning från finskan. Kommentatorn har översatt frasen *pyyhkiä perseensä jollakin*, som kan tolkas som en ovänlig uppmaning, direkt ord för ord från finskan till svenskan i stället för den korrekta svenska prepositionsfrasen. Därtill har kommentatorn använt slangformen *reven* för ordet *röven* och stavat verbet *torka* inkorrekt.

Stående förolämpningar, som inte förekom i det rikssvenska materialet, lyckades jag hitta en i det här finlandssvenska materialet (exempel 7). Den här förolämpningen är ett klassiskt typexempel av mammamotivet, och de stående förolämpningar vanligen efterföljer oföränderliga en viss formel. Skällsord, som också kunde klassificeras som svärord, var svåra att hitta i materialet. Inte för att man inte skulle ha använt skällsord, utan för att det användes mestadels neutralord för att skälla ut andra. Exempel 8 är visserligen ett skällsord, som innehåller tabubelagda ord och kan klassificeras som svärord.

Tabel 7.13. Exempelsatser på olika slags utropssvordomar.

	Exempelsats	Svordomsfunktion	Källa
1	Men fy fan.	Utrop av irritation	Shsweb 20
2	ei jumalauta	Utrop av irritation	Shsweb 54
3	Min mössa behöver inte äta något, satan heller.	Förnekande	Shsweb 17
4	dra åt helvete	Ovänlig uppmaning	Shsweb 15
5	Sök psykvård	Ovänlig uppmaning	Shsweb 17
6	Enligt mig kan mima tårka reven med sina åsikter, det tänker i alla fall jag göra.	Ovänlig uppmaning	Shsweb 57
7	din mamma var för lätt, int e du väl bitter?	Stående förolämpning	Shsweb 5
8	prestigehoran-hanken	Skällsord	Shsweb 62

Svordomstyperna som inte ensam kan bilda en sats har för sin uppgift att bestämma andra ord, vanligen det följande ordet. Svordomarna kan t.ex. uttrycka ogillande. Det här är möjligt genom att placera ett svärord, vanligen *jävla*, före det ordet man känner ogillande mot (exempel 9 i tabell 7.14) eller genom sammansättningar med ordet *skit* som förled. Med hjälp av svordomar är det därtill möjligt att uttrycka extra betoning (exemplen 10 och 11). I exempel 10 används ordet *jävla*, som kanske är det mest använda betoningsordet, och i exempel 11 använder talaren det finska svärordet *vittu* som ofta anses extremt vulgärt ord som effektmedel att betona den årliga naturen av någonting.

När svordomar används som förstärkningsord är deras funktion att uttrycka högre grad av någonting. Det här är möjligt t.ex. genom att placera ett svärord före det ordet man vill förstärka (exemplen 12 och 13) eller genom sammansättningar med ett svärord (exempel 14). Till skillnad från ogillande är det möjligt med förstärkningsord att intensifiera också positiva känslor eller egenskaper. Dessutom kan svordomar användas som förstärkning av frågeord. Svordomen placeras då direkt efter frågeordet och olika svordomar och frågeord går att

kombineras rätt kreativt (exemplen 15, 16, 17 och 18). Den sista typen i Ljungs klassificering är nya ord som har skapats av svordomar. De mest bearbetbara orden är förmodligen *skit* och *djävul* av vilka man har utvecklat fraser som t.ex. *skita sig* som betyder ungefär att *misslyckas* (exempel 19) och *inte ett skit* som motsvarar frasen *inte ett dugg* (exempel 20). Ordet *djävul* har också med tiden varit huvudordet för flera olika avledningar, som t.ex. *förjävlig* (exempel 21).

Tabell 7.14. Exempelsatser på andra svordomsfunktioner.

	Exempelsats	Svordomsfunktion	Källa
9	Märkte verkligen ingen annan det jävla snapshöslet?	Uttryck av ogillande	Shsweb 10
10	o sen kommer en, om möjligt, ännu mer unik jävla beat som bara platsar i regnbågsparader och analorgier.	Betoning	Shsweb 4
11	varjer år, varje vitun år	Betoning	Shsweb 15
12	de här e fittit najs!	Förstärkningsord	Shsweb 3
13	Börjar bli jävligt irriterande och kolla hur diverse personer kör sin egen agenda oberoende av vad deras uppgift är.	Förstärkningsord	Shsweb 38
14	Jag hade iallafall skitroligt!	Förstärkningsord	Shsweb 4
15	Vart fan e debatten som nämndes?	Förstärkning av frågeord	Shsweb 28
16	Men vad i helvete:	Förstärkning av frågeord	Shsweb 38
17	o vemi hela helvete e de, show ur self mothafucka!!!!!!	Förstärkning av frågeord	Shsweb 40
18	Vad i fittan var det här för skit?	Förstärkning av frågeord	Shsweb 61
19	Hade jobb vid sidan av gulisåret och allt sket sig	Svordom som utvecklats	Shsweb

	totalt	till ett nytt ord	25
20	Realiteten är nu tyvärr att en liten skola inte kan göra ett skit åt någonting,	Svordom som utvecklats till ett nytt ord	Shsweb 28
21	Första dj:n som såg ut som en svensk stekare var faktiskt helt bra men sen nä Klas ”tinakiikari” från codex hitta vägen till dj koppin så blev de ju helt förjävligt.	Svordom som utvecklats till ett nytt ord	Shsweb 4

7.2.2 Eufemismer

Funktionen av eufemismerna är att talaren kan säga någonting fult, sårande eller känsligt, men genom att använda neutrala omskrivningar lyckas talaren att inte uppskaka, förbrylla eller generera andra. Det är möjligt att använda eufemismer för svordomar men också för andra tabubelagda eller på andra sätt känsliga ord. En vanlig orsak till att man väljer en eufemism i stället för ett grövre uttryck är att de inte passar till situationen man befinner sig i. Ett diskussionsforum för ungdomar har visat sig vara en plats där man kan uttrycka sig rätt obegränsat möjligtvis på grund av anonymiteten. En del av diskussionsdeltagarna har emellertid valt, att välja en omskrivning för ett känsligt uttryck.

I exempel 1 (tabell 7.15) har talaren använt svordomseufemism *jäkla* i stället för dess modersvordom *djävul/jävel*. I exempel 2 kritiserar talaren den dåliga renheten i Hankens toaletter och använder en omskrivning för att tala om uträttning av sina behov. I exempel 3 syftar talaren på intelligens eller det psykiska tillståndet av en tredje person. I exemplen 4 och 5 använder talaren två olika omskrivningar för feta människor. Ingendera av satserna har uttryckts med avsikten att såra eller anklaga andra, utan de har formulerats mycket omtänksamt och den sista är för sin del berömmande. Omskrivningar använder talaren uppenbart för att visa artighet mot andra, annorlunda människor. Den sista eufemismen *big boned* är ett ordlån från engelskan men betyder detsamma eller är alltså en omskrivning för ordet *fet*.

Tabell 7.15. Exempelsatser på eufemistiska former av fult språk.

	Exempelsats	Anmärkingar	Källa
1	djn på casa va så jäkla läcker.	Svordomseufemism	Shsweb 21
2	Det sku vara trevligt att ”visa kakelväggen åt gäddan” utan att få spyreflex		Shsweb 7
3	Så inte har han ju alla indianer i kanoten.		Shsweb 42
4	Att rikta sina känslor horisontellt utmanade (feta) Hankeiter kanske inte var the smartest move och inte helt anständigt för den delen heller,		Shsweb 57
5	Slutligen vill jag ännu säga att jag lyfter på hatten för alla som engagerat sig i någon slags kåraktivitet, vi behöver er fast det möjligen innebär att ni blir lite ”big boned”.	Ordlån	Shsweb 57

7.2.3 Skällsord

I undersökningsmaterialet från shsweb.fi förekom det rikligt med skällsord, sammanlagt 44 stycken. Om det fanns ytterst få skällsord som kunde klassificeras som svärord, förekom det i stället avsevärt mycket andra skällsord. Som Svahn (1999: 30–31) påpekar, fungerar ett neutralord med en generell betydelse som skällsord när det används illvilligt med avsikten att såra.

Bland skällsorden förekom det några ord som är helt acceptabla neutralord, men som i detta diskussionsforumsammanhang användes ofta som skällsord som *päron* (exempel 1 i tabell 7.16) och *amatör* (exempel 2). Därtill förekom det många skällsord som vem som helst skulle klassificera som skällsord, men som inte är ytterst förolämpande eller gravallvarliga som *lurendrejare* (exempel 3), *snåljåp* (exempel 4), *luspudel* (exempel 5) och det finlandssvenska ordet *junt* som har motsvarighet *lantis*, *tölp* i svenskan (exempel 6).

I exempel 7 används det i stället ett mer kränkande skällsord om Sixten Korkman som är en känd profil i Finlands ekonomiska liv. I exemplen 8 och 9 förekommer det samhällskritiska skällsord som är riktade till hela samhället eller till en viss politisk inriktning. I exempel 10

förekommer ett sammansättningskällsord som används kränkande för studerande av finansiell ekonomi. Hela exempelsatsen syftar på den föregående kommentaren där skribenten hade rätt en trådlös studerande att börja läsa den brittiska affärstidningen Financial Times regelbundet. I exempel 11 förekommer det ett mer förolämpande källsord som syftar på handikappade personer förstärkt med en betonande svordom.

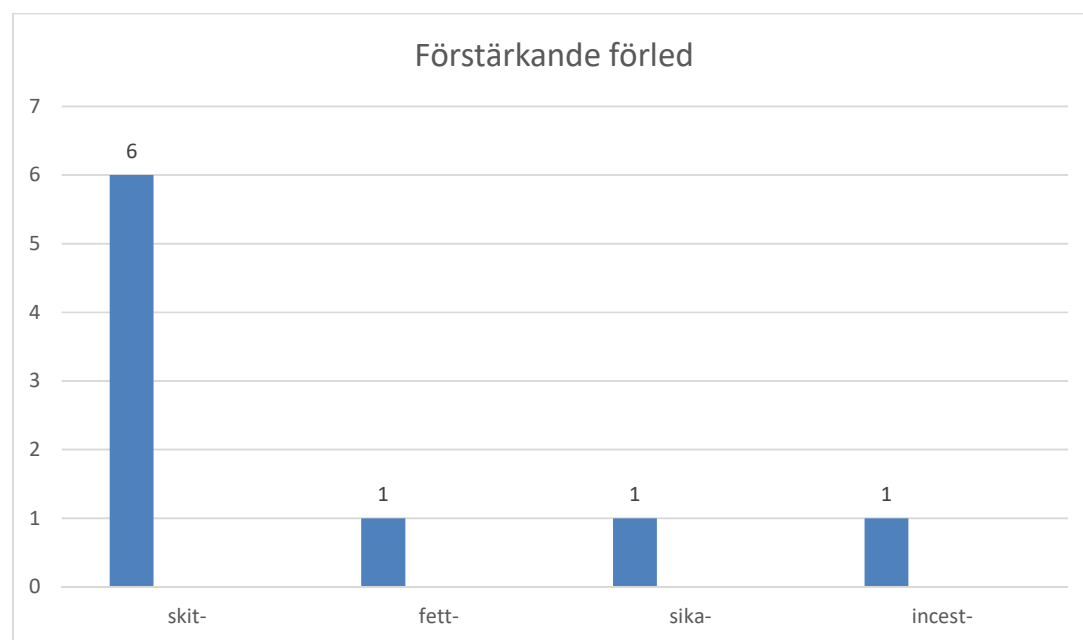
Tabell 7.16. Exempelsatser på källsord, som inte kan kategoriseras som svordomar.

	Exempelsats	Anmärkningar	Källa
1	går inte. han är ett päron.	Neutralord som källsord	Shsweb 45
2	Med nyckeln? När som helst. Amatör.	Neutralord som källsord	Shsweb 39
3	Lurendrejare allihop, men de betalade ju bra för studerande		Shsweb 13
4	jävla snåljäpar!		Shsweb 14
5	Verklig luspudel!		Shsweb 42
6	Hade nån junt ringt kyttina?		Shsweb 19
7	Korkman är ju ett pisshuve som ingenting vet,		Shsweb 22
8	Börjar vara ett skämt hela de här Sossulandia.		Shsweb 42
9	Genast om man kommer med en åsikt som ligger politiskt till högern så kommer här nå vihervasurin som börjar gråta.		Shsweb 42
10	In before nån fajnänsidiot kommer och berätta hur FT är från reven och fylld med gamla nyheter.	Sammansättning	Shsweb 6
11	Skämtar jag? För de första, lär dig skriva satans mongo.	Grovt och förolämpande källsord	Shsweb 58

7.2.4 Förstärkande förled

Förstärkande förled, vars funktion är att intensifiera huvudordet i sammansättningar, förekom inte så ofta i det finlandssvenska materialet, bara 9 gånger. Figur 7.6 visar att *skit-* var det allra vanligaste förledet i det finlandssvenska materialet också och de andra förleden *fett-*, *sika-* och *incest-* förekom var och en bara en gång. De förstärkande förleden är intressanta i det avseendet att de mer eller mindre har fjärrmat sig från sin egentliga bemärkelse och har främst en intensifierande eller betonande funktion.

Figur 7.6. Antal olika förstärkande förled (n= 9).

I tabell 7.17 syns hur de olika förleden har använts och vilka slags ord de har kombinerats med. I exempel 1 använder talaren en finsk förstärkningsled *sika*, som egentligen betyder *svin*, men som båda är vanliga som förstärkande förled. I exempel 2 förekommer det

vanligaste förstärkningsledet i materialet. Ordet *skit* kunde användas såväl i sammansättningar som gradadverbial eller predikatsfyllnad. Ordet *fett* (exempel 3) förekommer också i någon mån i svenska språket i dess förstärkande funktion på båda sidorna av Östersjön. I exempel 4 förekommer kanske det sällsyntaste eller mest kreativa förledet. Efterledet eller huvudordet i sammansättningen *incestsiistii* är finska och betyder ungefär *häftig, tuff*.

Tabell 7.17. Exempelsatser på förstärkande förled.

	Exempelsats	Anmärkingar	Källa
1	musiken va sikabra,	Kan användas både i den finska och den svenska formen	Shsweb 21
2	3 veckor och -7kg. Om jag klarade det, i det skitskick som jag var, klarar du det också!	<i>Skit</i> är det vanligaste förstärkningsledet i materialet	Shsweb 57
3	den va fett bra!!		Shsweb 10
4	Gangbang style. Not completely out of topic...Incestsiistii!	Kreativt	Shsweb 63

7.2.5 Fult språk på engelska

Engelska ord, fraser samt fullheter förekom mycket rikligt i det finlandssvenska materialet, sammanlagt förekom det 42 olika satser som innehöll fula element på främmande språk. Användningen av engelskan var därtill väldigt naturligt och kunnigt och då och då syntes de tre språk, svenska, finska och engelska, användas likartade. Anmärkningsvärt var emellertid att i det finlandssvenska materialet var de inlånade engelska fullheterna till största delen ordlån dvs. främmande ord eller fraser som har importerats till kommunikationsspråket. De finlandssvenska diskussionsdeltagarna hade lånat väldigt naturligt engelska ord, fraser och satser i den svenskspråkiga diskussionen men använde inte några nybildningar av varken inhemska eller främmande morfem.

I det finlandssvenska materialet dominerade den engelska svordomen *fuck* inte i den mån, som den gjorde i det rikssvenska materialet men användes dock i flera sammanhang. Ett av de oftast använda orden eller fraserna var förkortningen *wtf* (*what the fuck?*) (exempel 1 i tabell 7.18). Förkortningen förekom speciellt ofta i rubriker som i exempel 1 och uttrycker flera olika känslor som förvåning, häpnad, besvikelse eller vrede. I exempel 2 förekommer *fuck* i en svärande smädelse (cursing expletive) enligt McEnerys klassificering (se kapitel 4.2.1.3) och betydelsen är att talaren upplever nedskärningen av tenttillfällen som en rak smädelse mot sig själv och sina medstudenter. I exempel 3 är det fråga om ordlån som anses så allmänt känt att stavningen har redan försvenskats. Verbet *fucka upp* har sitt ursprung i det engelska verbet *to fuck up* som betyder *att misslyckas, göra fel, förstöra eller bete sig slarvigt eller dumt*.

Exemplen 4 och 5 är engelska utrop som också anses som fult språk. Enligt Ljung (2006: 112) är båda utropen mycket vanliga och används typiskt i amerikansk engelska. Ljung betonar ytterligare att många utrop som börjar med ordet *holy* uttrycker speciellt förvåning. Hughes (2006: 434) berättar om ordet *shit*, som är motsvarighet till svenskans ord *skit* och betyder *avföring*, att det har etablerat som uttryck för irritation, vrede, förvåning, äckel eller häpnad.

Utropet *God damn it* (exempel 5), som oftast uttrycker frustration, hör till de religiösa eder och dess möjliga tabubeläggning baserar sig på den eviga fördömsen och helvetet, som har fyllt människor med fasa genom kristendomens historia (Hughes 2006: 116). Hughes (2006: 118) fortsätter emellertid genom att nämna att i de senaste decennierna har ordet *damn* blivit så vanlig att det knappast räknas längre som ett tabuord.

I exempel 6 har talaren använt predikatsfyllnad *the shit* för att beskriva Svecasa som är ett bolag som ordnar prepkurser och ägs av Svenska handelshögskolans studentkår. Ordet *shit*, som normalt uttrycker irritation, vrede, förvåning, äckel eller häpnad (Hughes 2006: 434) uttrycker enligt Urban Dictionary i samband med den bestämda artikeln *the* en exakt motsats. Att någonting är *the shit* betyder att det är av högsta kvalitet eller det bästa.

I exemplen 7, 8 och 9 förekommer engelska skällsord riktade antingen mot talaren själv eller mot andra. I exempel 7 signerar diskussionsdeltagaren sin kommentar med en signatur *en ironisk muttafucka*. *Muttafucka* är en förkortning av det engelska ordet *motherfucker*, som på svenska betyder *mammaknullare*, och som enligt Hughes (2006: 320–322) ursprungligen bryter starkt mot det sexuella och språkliga tabut av incest. *Motherfucker* är ett relativt nytt skällsord vars första belägg i skriftliga källor daterar i början av 1900-talet. Ordet hörde

ursprungligen till afroamerikansk engelska och ansågs extremt vulgärt, men under 1900-talet har ordet blivit vanlig i amerikansk engelska och kan användas t.o.m. lekfullt. Dessutom har ordet förlorat en del av sin intensitet och kraft.

I exempel 8 skäller talaren en annan diskussionsdeltagare för *bitch* och fortsätter med begäran *please*, som i detta sammanhang betyder snarast att talaren inte håller med eller tror på den som han/hon riktar sina ord mot. Ordet *bitch* har däremot enligt Hughes (2006: 23–24) en lång historia, under vilken ordet har fått flera konnotationer (se kapitel 7.1.5) och därtill förlorat sin kraft. I exempel 9 är en engelsk sats som innehåller skällsordet *asshole* som på svenska motsvarar arselhål. *Asshole* är ett kompositum och vanligt som skällsord i både brittisk och amerikansk engelska. Därtill har ordet *ass* varit ett fruktbart huvudord för flera olika fraser i engelskan. (Hughes 2006: 12–13.) I exempel 10 förekommer verbformen av ordet *bitch*, som betyder klaga, kritisera (Hughes 2006: 24).

Tabell 7.18. Exempelsatser som innehåller fula uttryck på engelska.

	Exempelsats	Låntyp	Källa
1	Källarhövding WTF?	ordlån	Shsweb 64
2	Men att tenttillfällena skärs ner till enbart två är en klar fuck you från kursansvariga till studeranden.	ordlån	Shsweb 20
3	Även faktumet att graden omogenhet och förmåga att kunna fucka upp tio ord långa meningar med skrivfel är rätt så hög	ordlån	Shsweb 57
4	Holy shit. Ganska intensiva blickar.	ordlån	Shsweb 41
5	God damn it! Dit for en timme av mitt liv...	ordlån	Shsweb 57
6	Svecasa is the shit!	ordlån	Shsweb 32
7	mvh en ironisk muttafucka	ordlån	Shsweb 20
8	Nya ansikten är bra etc., MEN nån som har gått på hanken i ca. 2 månader?? Bitch please....	ordlån	Shsweb 49

9	Get your facts straight, asshole!	ordlån	Shsweb 28
10	Rösta på den kandidaten ni tycker är bäst och sluta bitcha.	ordlån	Shsweb 33

McEnerys (2006: 32) klassifikation ger ännu en ny synvinkel på de engelska fulheterna i det finlandssvenska materialet.

Tabell 7.19. Exempelsatser på olika svordomsfunktioner enligt McEnerys kategorisering.

	Exempelsats	Svordomsfunktion	Källa
1	Även om Hanken skulle dra fram argumentet ”planera bättre dina studier” är det bara bullshit,	negativ predikatsfyllnad	Shsweb 30
2	Men att tenttillfällena skärs ner till enbart två är en klar fuck you från kursansvariga till studeranden.	svärande smädelse	Shsweb 20
3	Ja gick stainerskolan så fuck you me dina gramatiker!!	svärande smädelse	Shsweb 46
4	motivera alla evighetsstuderande (som till stor del är samma som befinner sig i Unis politiska organ) att studera sig till färdiga och ”get a fucking jobb”.	betonande adverb/adjektiv	Shsweb 28
5	Give me a fucking break.	betonande adverb/adjektiv	Shsweb 42
6	Holy shit. Ganska intensiva blickar.	generellt kraftord	Shsweb 41
7	På samma sätt som Soc&Kom och ÅA, hör Vasafilialen till ”..and not a single fuck was given” –kategorin.	idiomatisk fras	Shsweb 40
8	no one gives a fuck	idiomatisk fras	Shsweb 43
9	mvh en ironisk muttafucka	’återanvändning’ av kraftord – ingen negativ	Shsweb 20

		avsikt	
--	--	--------	--

7.2.6 Finlandismer

Finlandismerna är den klaraste faktorn, som skiljer det finlandssvenska undersökningsmaterialet från det rikssvenska. Fast diskussionen på shsweb.fi mestadels sker på svenska, syns påverkan av finska klart. Exempelsatser som innehöll finska eller finlandssvenska element fanns till och med 51 stycken. I diskussionsinlägg förekommer det finska meningar, fraser och ord samt översättningslån av finska ord eller fraser, som har direkt översatts till svenska, men som har annorlunda motsvarighet i svenskan.

I exempel 1 (tabell 7.20) har talaren börjat med ett milt, finskt utrop av förtretlighet och fortsätter sedan med att berätta att utdelningen av studentoverall, som på finlandssvenska kallas *studenthalare* (Hällström-Reijonen & Reuter 2008:69), inte alls har lyckats som väntat. I exempel 2 använder talaren det finska slangordet *daiju* med en modifierad stavning som enligt urbaani sanakirja (2010: 28) betyder *galen, dum, dumbom; käft*.

I exempel 3 har talaren blandat både engelska och finska i sin mening. I slutet av meningen har/hon använt det finska ordet *paskaa* som motsvaras av *skit* i svenskan istället för det svenska ordet eller någon av dess synonymer. I exempel 4 har talaren använt ett översättningslån eller han/hon har direkt översatt en finsk fras på svenska och dessutom har har/hon stavat den inkorrekt. Den finska frasen *olla perseestä*, som på svenska betyder ungefär att någonting är *dålig* eller *usel*, har översatts från ord till ord till svenskan som fras *vara från räven*. Ordet *räven* betyder emellertid ett hunddjur och talaren antagligen har haft avsikten att använda ordet *röven* eller slangordet *reven* som också syftar på röven.

De följande exemplen innehåller ordet *fittan* i olika funktioner och antingen på finska eller på svenska. Ordet *fittan* förekom inte särdeles ofta i det rikssvenska materialet, men i det finlandssvenska materialet användes *fittan*, dess finska motsvarighet *vittu* och avledningar som *fittig* väldigt ofta. Detta beror säkert på det, att svordomen *vittu* används mycket i finskan och finlandssvenska studeranden lånar ordet i sin svenska också. Ordet *vittu* anses extremt vulgärt i båda språken. I exempel 5 används den finska formen *vitun*, som betonande adjektivattribut i en annars svensk sats. I exempel 6 används också den finska formen av ordet *vittu*, som är löst knutet till satsen, för att uttrycka talarens känslor av irritation. I

exempel 7 är det inte längre fråga om en ovänlig uppmaning utan snarare om en ovänlig, finsk befallning. Talaren har använt en förkortning av frasen *painua vittuun*, som på svenska betyder ungefär *dra åt helvete*, och befäller de förstaårsstudenterna att dra åt helvete från diskussionsforumet. I det sista exemplet används det svenska formen av ordet, som förstärkning av frågeordet.

Tabell 7.20. Exempelsatser som innehåller finlandssvenska element.

	Exempelsats	Anmärkningar	Källa
1	Voi vitsi! Halarutdelningen e ju helt pilalla ☹		Shsweb 52
2	Inte har de bara daijju åsikter, någån matta geni tycks han inte heller vara.	Finskt talspråk	Shsweb 42
3	Det verkar som om hon inte rikit ha nåt stöd för sin undersökning så vi ska ta reda på om hennes hypotes in fact stämmer eller hon pratar paskaa	Ordlån	Shsweb 57
4	Socialdemokraternas föreslag är ju helt från räven	Översättningslån	Shsweb 28
5	varje år, varje vitun år	Betonande ordlån	Shsweb 15
6	Tala svenska Jan. Det heter vittu Samlingspartiet.	Ordlån, som är löst knuten till satsen	Shsweb 34
7	Gulisarna vittuun från shsweb nu.	Ordlån, ovänlig uppmaning	Shsweb 34
8	vem fittan ha skrivi att ja e hetast, stop pranking me!	Förstärkning av frågeord	Shsweb 15

Det intressanta med de här finska eller finlandssvenska elementen är om de är lån från finskan eller något annat. En möjlighet är *kodväxling* till finskan. Mickwitz (2010) sammanfattar olika författarnas definitioner av *kodväxling* och redogör att termen betyder att en person använder växelvis två eller flera språk under ett yttrande eller en diskussion. Karakteriserande för kodväxling är också att längden av kodväxlingen, d.v.s. om det är fråga om ett ord, en fras

eller en längre utsaga, inte är betydande och kodväxlingen ofta är medveten handling (Mickwitz 2010: 44–46.)

En annan förklaring till den här växlande användningen av svenska, finska och engelska är *translanguaging*. *Translanguaging* betyder att tvåspråkiga människor använder flera eller alla av sina språkliga resurser simultant och de olika språken smälter samman. Forskningen kring translanguaging intresserar sig också för de tvåspråkigas språkpraktiker, d.v.s. hur translanguaging kommer fram i de tvåspråkigas alldagliga språkanvändning.

7.2.7 Övriga exempel på fult språk

Allmänt taget var språket i det finlandssvenska diskussionsforumet fulare och grövre än i det rikssvenska diskussionsforumet, och diskussionsdeltagarna inte alltid kände något förbarmande för varandra eller tredje personer. Andra diskussionsdeltagare, kända figurer i läroanstaltens förvaltning samt kända personer och företag i allmänhet förolämpades rätt ordrikt. Exemplet som jag har valt här som övriga fullheter kan inte heller den här gången klassificeras under de tidigare kategorierna men representerar klart fult, känslöväckande och förolämpande språkanvändning. Som det kom fram i det rikssvenska undersökningsmaterialet också är avsikten med de flesta av exemplen under den här rubriken att såra andra, men beskyllningarna har formulerats i en påståendesats.

I exempel 1 (tabell 7.21) skulle talaren febrigt vilja ta del i studentkårsverksamhet, men uttrycker sin frustration efter att inte ha kommit med i verksamheten. Samtidigt framför han/hon en antagande, fastän kanske lekfullt, att medlemmarna i olika organ skulle väljas mot sexuella tjänster. Exempel 2 är plockat ur en diskussion, som handlar den nyvalda styrelsen av Svenska Handelshögskolans Studentkår, och är ett nedsablande svar på ett påstående att den föregående styrelsen skulle ordna utbildning för den följande styrelsen om sina uppgifter och ansvarsområden. I exempel 3 är det fråga om en ovänlig uppmaning adresserad till en annan diskussionsdeltagare som inte lyckades stava namnet på sillis, en fest med mat och dryck på följande dag av större fester, på det sätt som är typiskt för Svenska Handelshögskolan. Exempel 4 är en smädelse mot en studerande, som hade i sitt blogginlägg nämnt studerande överhuvudtaget och speciellt i Hanken och skrev på rätt provocerande sätt om festandet och

studenternas övervikt samt dess följder ur både sociala, hälsomässiga, sexuella och yrkesmässiga synvinklar.

Tabell 7.21. Övriga exempel på fult språk.

	Exempelsats	Anmärkningar	Källa
1	Vem skall man suga av för att slippa med i ett organ på studentkåren?		Shsweb 16
2	Gamla styrelsen sticker tummen upp i räven och sätter nya styrelsen och jobba för dem.		Shsweb 49
3	Gå hem o lyx-gråt-med-vitusti-big-mac-safka-runka jävla amatörer. Piste.	Ovänlig uppmaning	Shsweb 50
4	Först då trodde man ju att de var en hankeit som fått pissen upp till öronen av sig själv, men sedan kom det ju fram att det är en journalist vi pratar om!		Shsweb 57

7.3 Jämförande analys

Jag har samlat mitt undersöksmaterial i två svenskspråkiga diskussionsforum. Det ena representerar den riksspråkliga varianten av svenskan, och det andra en varietet av rikssvenskan, med en geografisk distans, finlandssvenskan. Fula ord och uttryck har excerperats ungefär lika mycket, över 300 stycken från båda forumen, men antalet diskussionstrådar varierar. På ungdomar.se är diskussionen anmärkningsvärt livligare och diskussionen drivs i flera olika ämnen. Därtill kan de mest följda diskussionstrådar innehålla t.o.m. tusentals olika inlägg. Därför hade jag möjligheten att läsa igenom en mängd olika diskussionstrådar och jag kunde välja bara sådana diskussionstrådar som innehöll så mycket intressant undersökningsmaterial som möjligt ur den här undersökningens synvinkel. Diskussioner som jag valde, behandlade flera olika ämnesområden.

Diskussionen på shsweb.fi drivs däremot i mycket mindre omfattning och diskussionstrådar är i allmänhet mycket kortare så för att samla mitt undersökningsmaterial gick jag igenom alla

diskussionstrådar från år 2012 och valde sådana diskussionstrådar i materialet, som innehöll den största mängden av fult språk samt mest intressanta exempel. Jag kunde välja undersökningsmaterialet enligt den här kvantitetsprincipen, för syftet med den här undersökningen är att undersöka naturen av användningen av fult språk i två olika diskussionsforum och i två olika språkvarianter i stället för att undersöka frekvensen av fult språk.

Grammatiska eller funktionella skillnader var tämligen små mellan de två olika material. När allt kommer omkring är det fråga om ett och samma språk vilket förklarar likheterna. Dessutom var relationen av användningsfrekvensen av olika funktioner ganska likadana d.v.s. användningen av vissa svordomsfunktioner var rikligt i båda språkvarianter och vissa funktioner förekom väldigt sällan om aldrig. Mera framträdande skillnader förekom det däremot i vokabulär.

7.3.1 Jämförande analys av svordomarnas integrering i språket

Tabell 7.22. Fördelningen av svordomar enligt deras integrering i språket. Antal svordomar. Procentuell fördelning inom parentes.

	Ungdomar.se	Shsweb.fi
Självständiga yttranden	9 (4,9 %)	5 (3,5 %)
Löst knutna till en sats	57 (31,3 %)	29 (20,6 %)
Delar av en sats	27 (14,8 %)	41 (29,1 %)
Bestämningar till en del av en sats	48 (26,4 %)	44 (31,2 %)
Delar av ett ord	31 (17,0 %)	7 (5,0 %)
Andra, lite mer speciella användningar	10 (5,5 %)	15 (10,6 %)
SUMMA	182 (100 %)	141 (100 %)

Om jag ska börja med svordomarna och deras integrering i det grammatiska systemet var resultaten ganska likartade, som syns i tabell 7.22. Självständiga yttranden förekom ganska få i båda språkvarianter, vilket i och för sig var litet överraskande för de anses ju vara den mest universella och spontana formen av svärandet (Andersson 2001: 102, Ljung 2006: 42). Antagligen ger den långsammare naturen av diskussionssituationen diskussionsdeltagarna tid,

att tänka efter och formulera sina inlägg samt kanske undvika de mest oplanerade känsloutbrotten.

Till satsen löst knutna svordomar förekom det rikligt i båda material. I brist på utomspråklig kommunikation ger de antydningar om talarens känslor och inställningar eller gör det sagda effektivare. Kanske syns det ringa antalet av självständiga utrop i större mängd av löst knutna svordomar, när diskussionsdeltagarna kombinerar en spontan svordom med en annan sats. Diskussionstakten på ett diskussionsforum motsvarar inte emellertid den snabbare takten av en muntlig diskussion. De lexikala skillnaderna var däremot mer iögonenfallande än andra skillnader. I det rikssvenska undersökningsmaterialet dominerade svordomarna *fan* och *jävel* och deras olika former, men i det finlandssvenska materialet hade de flera olika konkurrenter som *vittu* och olika slags religiösa utrop som *herregud*.

Svordomar hade använts också mycket som olika slags satsdelar. I båda material stiger det ett ord, *skit*, som syns vara helt gångbar i olika satsdelsfunktioner. Därtill kan man göra försiktiga anmärkningar att variationen mellan olika satsdelar, som hade ersatt med en svordom, var större i det rikssvenska materialet, men några säkrare slutsatser är det omöjligt att dra ur ett så litet material. Svordomar som satsdelsbestämningar var det absolut vanligaste användningssättet av svärord. Detta syntes klart i båda material. Med en bestämmande svordom kan man öka styrkan och intensiteten av det följande ordet och betona det sagda. Som en bestämmande svordom förekom ordet *jävla* och dess olika varianter *jävlig* och *jäkla* absolut oftast, åtminstone i det rikssvenska materialet. I det finlandssvenska materialet användes ordet *fittig* också rikligt som ett fult bestämningsord.

Svordomar som del av ett ord var förvånansvärt sällsynta i det finlandssvenska materialet, i det rikssvenska materialet hade de använts mycket oftare och mångsidigare. Ordet *skit* dominerade som det fula sammansättningsledet i båda språkvarianter. Därtill kunde *skit* kombineras med andra ord i både negativa och positiva satser. Med levande väsen användes ordet *jävel*, som trots sin bokstavliga mening, inte alltid är ett negativt tillägg utan ordet har blivit ett neutralt stödord (Ljung 2006: 56). Svordomar i mer speciella användningar förekom det också och hit klassificerar Andersson t.ex. svordomar som bestämning till frågeord.

7.3.2 Jämförande analys av svordomsfunktioner

Tabell 7.23. Fördelningen av svordomar enligt deras funktion. Antal svordomar. Procentuell fördelning inom parentes.

Typ	Svordomsfunktion	Ungdomar.se	Shsweb.fi	
Utrop	Utrop av irritation	9 (7,0 %)	10 (11,5 %)	
	Eder	1 (0,8 %)	-	
	Bejakanden och förnekanden	3 (2,3 %)	1 (1,1 %)	
	Förbannelser	1 (0,8 %)	-	
	Ovänliga uppmaningar	2 (1,6 %)	6 (6,9 %)	
	Stående förolämpningar	-	1 (1,1 %)	
	Skällsord	4 (3,1 %)	1 (1,1 %)	
	Summa		20 (15,5 %)	19 (21,8 %)
	Andra	Ogillande	24 (18,6 %)	3 (3,4 %)
Betoning		18 (14,0 %)	6 (6,9 %)	
Förstärkningsord		44 (34,1 %)	42 (48,3 %)	
Förstärkning av frågeord		8 (6,2 %)	9 (10,3 %)	
Svordomar som utvecklats till nya ord		15 (11,6 %)	8 (9,2 %)	
Summa			109 (84,5 %)	68 (78,2 %)
SUMMA		129 (100 %)	87 (100 %)	

När det gäller svordomsfunktioner syns andelar olika funktioner i tabell 7.23 i jämförelse med varandra. Utrop av irritation är tämligen sällsynta i båda material. De följande svordomsfunktioner eder, bejakanden och förnekanden samt förbannelser var också sällsynta i rikssvenskan. I finlandssvenskan var de ännu sällsyntare och jag lyckades hitta bara ett förnekande, medan eder, bejakanden och förbannelser lyste med sin frånvaro. Antagligen är de här svordomsfunktionerna blivit aningen föråldrade eller förfinade och de sitter inte längre så naturligt i dagens talspråksanvändning.

Ovänliga uppmaningar förekom det däremot några få och de följde inte alltid någon etablerad formel, utan diskussionsdeltagarna hade skapat nya påhittiga uppmaningar eller t.o.m. befallningar. Till sin hårdhet varierade de ovänliga uppmaningarna från mildare till väldigt

grova och smädande. Det finlandssvenska materialet innehöll litet flera ovänliga uppmaningar och därtill flera egna skapelser.

Stående förolämpningar förväntade jag mig mera, men i hela materialet förekom bara ett exempel på den här kategorin. De stående förolämpningarna har enligt Ljung (2006: 52) varit ett främmande element i svenskan men börjat smälta in i ungdomsspråket genom invandringen. Att den enda stående förolämpningen förekom i det finlandssvenska materialet kan möjligtvis förklaras med den att de finlandssvenska diskussionsdeltagarna tillämpade i mycket större mån intryck från andra språk, som finskan och engelskan, i sitt talspråk i stället för en väldigt nära kontakt till invandrarungdomar. Skällsord, som också kan klassificeras som svordomar, förekom väldigt få och de flesta skällsorden representerade andra typer av ord än svordomar.

Litet mera variation förekom det i svordomar som betecknar ogillande. I det rikssvenska materialet var det vanligt att uttrycka ogillande genom att öka intensiteten av negativiteten med svordomar som *jävla* eller med sammansättningar med ordet *skit* och det förekom kombinationer som *skitsnack*, *skitkanal*, *skitlag*, *skitår* och *skitful*. I det finlandssvenska materialet användes den här metoden ytterst sällan. En likadan obalans gäller också användning av svordomar som betoningsord. I de finlandssvenska diskussionerna förekom svordomar i betonande funktion bara enstaka gånger, medan de i de rikssvenska diskussionerna var helt vanliga och det förekom rikligt med intressanta typexempel på fraser med en betonande svordom som *en jävla kanal*, *sin egen jävla idioti*, *varenda jävla gång* och *på en jävla skoldag*.

Orsak till denna obalans kan jag bara gissa, men det kan bero på att de svenskspråkiga ungdomarna i Sverige och i Finland, trots samma språk, har olika strategier och olika språkpraktiker för att uttrycka ogillande eller betoning, t.ex. finska eller engelska ord och fraser eller fraser som är konstruerade efter en finsk modell som *FT är från reven*, *"paska jätkä"*, *föreslag är ju helt från räven*, *vittu mitä paskaa*, *är det bara bullshit*.

Svordomar som förstärkningsord var den absolut vanligaste funktionen. Exempel som klassificerades under den här kategorin förekom tiotals i båda språkvarianter. Den enda faktorn som skiljer materialen från varandra är vokabulär. I det rikssvenska materialet förstärker man andra ord oftast med ordet *jävla* och dess olika variationer *jävlig* och *jäkla* medan i det finlandssvenska materialet används det vid sidan av de ovannämnda orden också rikligt den finlandssvenska svordomen *fittig*.

När det gäller förstärkning av frågeord med svordomar förekommer det belägg i samma mån i båda språkvarianter. Variation i olika svordomar och frågeord de förstärks med är möjligtvis litet större i finlandssvenska diskussioner men inte heller här kan det göras några säkrare slutsatser om vem som är mångsidigare svordomsanvändare på grund av det relativt ringa materialet.

Svordomar som utvecklats till nya ord var det speciellt intressant att studera. Ljung (2006: 59–60) nämner att *djävul* har genom tiderna varit ett produktivt huvudord för olika avledningar eller varianter, vilket syns klart i materialet i den dominerande användningen av *jävla*, *jävlig*, *jäkla*, *förjävlig* o.s.v. Dessutom har ordet *skit* visat sig vara produktiv i antalet olika avledningar. Konstruktioner som *inte ett skit* eller *skita i ngt* användes ofta i båda språkvarianter och därtill förekom det nya fraser, som innehöll ordet *skit*, som t.ex. *skrämma/spöa skiten ur ngn* eller att *få ens skit samman* som är översättningslån bildade efter en engelsk modell. Intressant är nog att i det finlandssvenska materialet förekom det till övervägande del de etablerade nyutvecklingar och i det rikssvenska materialet hade diskussionsdeltagarna tillämpat sina kunskaper om andra språk samt utvecklat nya ord, som *wtf'ad* eller *uppfuckat*.

7.3.3 Jämförande analys av svordomsmotiv

När det gäller svordomsmotiv finns det enligt Ljung (2006: 62–64) sex stora svordomsmotiv som förekommer i olika proportioner i de flesta av världens svärande språk; det religiösa motivet, det skatologiska motivet, könsorgansmotivet, samlagsmotivet, sodomimotivet och mammamotivet. Därtill finns det andra motiv som är mindre till sin förekomst. Ljung (2006: 64) fortsätter att i de nordiska språken samt i tyskan och holländskan är det religiösa motivet dominerande och ord som syftar på den andra sidan av det religiösa temat, d.v.s. helvetet, förbannelse och djävulen, är speciellt produktiva källor för svordomar. Ett annat vanligt svordomsmotiv är det skatologiska motivet d.v.s. ord som syftar på människans bakdel och avföring.

Tabell 7.24. Fördelningen av svordomar enligt deras motiv. Antal svordomar. Procentuell fördelning inom parentes.

Svordomsmotiv	Ungdomar.se	Shsweb.fi
Det religiösa motivet	168 (69,1 %)	79 (44,9 %)
Det skatologiska motivet	54 (22,2 %)	56 (31,8 %)
Könsorgansmotiv	-	35 (19,9 %)
Samlagsmotiv	8 (3,3 %)	4 (2,3 %)
Sodommotiv	-	-
Mammamotiv	-	2 (1,1 %)
Andra	13 (5,3 %)	-
SUMMA	243 (100 %)	176 (100 %)

Den här betoningen av det religiösa samt det skatologiska temat syns klart i tabell 7.24, i undersökningsmaterialet och i båda språkvarianter. I det rikssvenska materialet dominerar de religiösa svordomarna och speciellt orden *fan*, som används såväl självständigt som i olika kombinationer med andra ord och *jävla*, som är det absolut vanligaste ordet som gradadverbial. Ordet jävel kombineras också lätt med andra ord för att beteckna levande varelser som *profetjävel*, *kattjävel* eller *en gammal jävel*. Andra ord med en religiös anknytning, som *helvete* eller *herregud*, förekom också i olika former men i mycket mindre mån än de förstnämnda svordomarna. I det finlandssvenska materialet dominerade det religiösa motivet inte så klart men religiösa svordomar förekom det på både svenska och finska och av de här var *jävla* numerärt det mest använt.

Det skatologiska motivet var ett annat populärt svordomsmotiv i båda språkvarianter. I materialet samlat från ungdomar.se användes ordet *skit* mycket ofta i olika kombinationer med andra ord oftast som beskrivande förled. Därtill var ordet *skit* vanligt i nybildningar som *skita i ngt/att*. I materialet samlat från shsweb.fi förekom ordet *skit* såväl på svenska, finska, engelska som tyska och därtill användes det ord som syftar på djurens avföring samt människans bakdel. Ur en funktionell synvinkel användes *skit* ofta som ersättning för andra ord samt som en beskrivande sammansättningsled i det finlandssvenska materialet.

I användning av könsorgansord som svordomar förekom det skillnader mellan rikssvenskan och finlandssvenskan. *Vittu* och *fittig* förekom tiotals gånger i någon form i det finlandssvenska materialet medan i rikssvenskan användes det svordomar som syftar på

könsorgan inte alls. Svordomar ur samlagsmotivet förekom det några i båda språkvarianter men gemensamt för alla de här orden var att de var på engelska eller ett engelskt ursprung och stavningen hade försvenskats som *fucking, fucka till* eller *fucka upp*.

Sodomomotivet förekom inte alls som svordomsmotiv i undersökningsmaterialet. Mammamotivet användes också ytterst sällan som svordomsmotiv, det förekom bara i två meningar i det finlandssvenska materialet. Andra svordomsmotiv som Ljung (2006: 64) nämner är till exempel handikapp och döden, men de förekommer avsevärd sällsyntare i världens språk. Ur det rikssvenska materialet lyckades jag emellertid hitta några exempel i den här gruppen som *asdålig, cpmusik*, och *Hur cp är det?*.

7.3.4 Jämförande analys av förstärkande förled

Tabell 7.25. Fördelningen av förstärkande förled. Antal olika förled. Procentuell fördelning inom parentes.

Förstärkande förled	Ungdomar.se	Shsweb.fi
skit-	18 (45 %)	6 (66,7 %)
as-	13 (32,5 %)	-
idiot-	2 (5 %)	-
svin-	2 (5 %)	-
bajs-	1 (2,5 %)	-
cp-	1 (2,5 %)	-
fett-	1 (2,5 %)	1 (11,1,%)
dö-	1 (2,5 %)	-
tok-	1 (2,5 %)	-
sika-	-	1 (11,1,%)
incest-	-	1 (11,1 %)
Summa	40 (100 %)	9 (100 %)

Olika förstärkande förled förekom i materialet med de hade fördelats väldigt ojämn mellan de två materialen som syns också i tabell 7.25. I det rikssvenska materialet förekom tämligen

många fall av förstärkande förled och därtill förekom det flera olika förled som användes. I det finlandssvenska materialet var både mängden och variationen av förled liten. Därför är det finlandssvenska materialet knappt användbar för forskningsändamål. Förledet som hade använts mest i båda materialen var *skit-*. Förledet *as-* förekom också påfallande många gånger i det rikssvenska materialet men inte alls i det finlandssvenska materialet. De återstående förleden förekom vara och en bara enstaka gånger.

8 AVSLUTANDE DISKUSSION

Syftet med denna studie var att studera språket på två olika svenskspråkiga ungdomarnas diskussionsforum, som därtill representerar två olika språkvarianter; rikssvenska och finlandssvenska. Som speciell avsikt var att studera användningen av fult språk d.v.s. svordomar och deras integrering i språket samt svordomsfunktioner, skällsord, eufemismer, förstärkande förled, fult språk på engelska och finlandismer. Av vardera diskussionsforum samlade jag material som omfattade över 300 excerpter av fult språk. Materialet analyserade jag mestadels kvalitativt men delvis också kvantitativt för att öka tydligheten och läsvänligheten.

Båda materialen var fruktbara i det avseendet att diskussionerna innehöll rikligt med fult språk. Fult språk hade använts mycket och mångsidigt, samt kreativt och uppfinningsrikt. Det var väldigt intressant och underhållande att gå igenom materialet och analysera det. Därtill var det fula materialet inte bara stort i mängden eller lexikaliskt utan fult språk hade använts också grammatiskt väldigt mångsidigt, d.v.s. de fula orden hade tagit många olika ställningar i satsen.

En ytterligare avsikt och föremål för intresse var det fula språket på andra språk än svenska i materialet. Det visade sig att engelska ord, fraser och hela satser används mycket blandade i det svenskspråkiga talet av både rikssvenska och finlandssvenska ungdomar. Engelskan har i dag en obestridlig maktställning bland världens språk och den engelska inputen i ett västerländskt land som Sverige eller Finland är så stort och högfrekvent, att redan små barn känner till engelska ord och fraser. Detta syntes också i diskussionerna och speciellt på det finlandssvenska forumet, där engelskan verkade vara ett lika naturligt kommunikationsmedel för diskussionsdeltagare än svenska eller finska. I det rikssvenska materialet var iögonfallande däremot den kreativa användningen av engelskan d.v.s. de egna ordskapelserna som hade avletts från engelska ord och fraser.

Finlandismerna var också ett föremål för intresse i den här undersökningen. Påverkan av finskan syns starkt i det finlandssvenska materialet. Finska ord, fraser och satser blandas in i det svenskspråkiga talet som en naturlig del av språket. Därtill översätts finska fraser direkt till svenska även om det finns en motsvarande konstruktion på svenska. Användningen av finska tycks vara snarare ett effektmedel och bevis på den suveräna behärsningen av de båda

språken, än brist på kunnsighet i svenskan eller en svenskspråkig motsvarighet. Den flytande blandningen av svenska och finska skvallrar också om *translanguaging* d.v.s. de tvåspråkiga studenterna använder flera eller alla av sina språkliga resurser, svenska, finska och engelska, samtidigt och de språken samspekar med varandra.

Vad som var, är och kommer att vara problematiskt med den här sortens undersökningar är den kontinuerligt föränderliga naturen av språket samt den svindlande utvecklingen av tekniken. Det är svårt att göra undersökningar som skulle vara aktuella eller relevanta en längre tid, när utvecklingen av kommunikationssätten, kommunikationsanordningar och språket pågår ständigt. Språket är emellertid alltid en del av kultur, som i sin tur lever hela tiden, tar intryck av andra kulturer och anpassar sig vid dagens behov. Och ungdomarna är en grupp som ofta rider på en våg av de tekniska och kulturella innovationerna. Skildring av språket i ett visst sammanhang och i viss tid är som en slags stillbild på denna stund, vilket i och för sig är naturligt för undersökning av språket i interaktion. Undersökningsmaterialet är oundvikligt äldre i undersökningar som baserar sig på skriven kommunikation eller talad interaktion som har spelats in, men emellertid ger undersökningarna viktig, intressant och autentisk information om temat.

Det finns många fler frågor att undersöka inom detta tema. Själva ungdomsspråket är ett ständigt levande och föränderligt system, som kan och borde undersökas i olika tid och rum. Det fula språket tar också ständigt intryck av andra språk, kulturer och medierna, fastän de allra djupaste, fastaste och mest fundamentala elementen av det fula språket, d.v.s. svordomarna och andra tabubelagda ord, har förblivit nästan oföränderliga i en lång tid och kommer säkert att förbli också som en fast del av språket.

De formerna av kommunikation kommer däremot att ständigt förändras. Sociala medier har ett fast tag på kommunikationsfältet i dag och olika plattformar för kommunikation mellan människor runt världen utvecklas jämt. Därtill har olika mobilapplikationer för smartphones, liksom WhatsApp, gjort realtidskommunikationen mellan enstaka människor och grupper förmånligare, snabbare och lättare. De nya kommunikationsformerna ökar mängden av olika undersökningsföremål utan att glömma de grammatiska, lexikala och sociala aspekterna av språket man kommunicerar med i de nya medierna.

Jag ser att det också finns flera intressanta forskningsteman kring språket som används i datorförmedlad kommunikation. Språket används för att diskutera, söka information och bekanta sig med främmande människor men också för att uttrycka åsikter och påverka andra

människors åsikter. Språket kan användas också som vapen mot andra människor genom att attackera verbalt andra människor eller människogrupper eller indirekt genom att agitera och provocera människor att vända sig mot vissa människor. De här formerna av den intoleranta språkanvändningen, eller t.o.m. det hatiska pratet, är aktuella och intressanta teman för vidare forskning.

KÄLLOR

- Allan, K. & Burrige, K. (2006). *Forbidden words: Taboo and the Censoring of Language*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Andersson, L-G. (2001). *Fult språk: svordomar, dialekter och annat ont*. Stockholm: Carlssons Bokförlag AB.
- Artyukhina, O. (2016). *Suomen kirosanat sosiaalisessa mediassa*. Opublicerad Pro gradu -avhandling. Helsingfors: Helsingin yliopisto, Suomen kielen, suomalais-ugrilaisten ja pohjoismaisten kielten ja kirjallisuuksien laitos.
- Baron, N. S. (2008). *Always on: Language in an online and mobile world*. Oxford: Oxford university press.
- Bellander, T. (2006). *Ringa ett telefonsamtal eller logga in på chatten? Ungdomars kommunikation i tal och skrift via nya och traditionella medier*. Uppsala: FUMS, Institutionen för nordiska språk vid Uppsala universitet.
- Bergroth, H. (1992). *Finlandssvenska:Handledning till undvikande av provinsialismer i tal och skrift*. Vasa: Schildts Förlags AB.
- Carlsson, U. (2010). *Introduktion: Barn och unga i den digitala mediekulturen*. I Carlsson, U. (red.), *Barn och unga i den digitala mediekulturen*. Göteborg: Nordicom, Göteborgs universitet, 9–18.
- Collin, L. (2005). *Variation i webbdiskussion: En fallstudie av kontext, funktion och form i diskussionsforum om diabetes*. Åbo: Åbo Akademi, Humanistiska fakulteten, Svenska.
- Crystal, D. (2001). *Language and the Internet*. Port Chester: Cambridge University Press.
- Crystal, D. (2003). *English as a Global Language*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Dunderfelt, T. (1997). *Elämänkaaripsykologia: lapsen kasvusta yksilön henkiseen kehitykseen*. Porvoo ; Helsinki ; Juva : WSOY
- Edlund, L-E. & Hene, B. (1992). *Lånord i svenskan – Om språkförändringar i tid och rum*. Stockholm: Wiken.
- von Feilitzen, C., Findahl, O. & Dunkels, E. (2011). *Vad nytta om barn och internet i Sverige? Resultat från den europeiska undersökningen EU Kids Online*. *Nordicom-Information*, 4/2011, 71–79.

- Gunnarsson, B-L. (2004). Tal och skrift i det teknikstyrda samhället. I Asplund Carlsson, Molin & Nordberg (red.), *Texter och så vidare: det vidgade textbegreppet i svensk skola och förskola*. Svensklärarens årskrift 2003, 13–25.
- Haasio, A. (2011). *Mitä iloa internetistä? Hyödy verkkopalveluista, sukella sosiaaliseen mediaan*. Helsingfors: BTJ Finland Oy.
- Hanell, L (2011). *Det går hårt – finlandssvenska ur ett sverigesvenskt perspektiv*. Magma-studie 4/2011. Finlands svenska tankesmedja Magma.
- Hietanen, M. (2009). *Ungdomar och svordomar: Ungdomars användning av och attityder till svordomar*. Jönköping: Högskolan för lärande och kommunikation.
- Hintikka, M (2004). *Mistä on rumat sanat tehty? I Nevalainen, T., Rissanen, M. & Taavitsainen, I. (red), Englannin aika – Elävän kielen kartoitusta*. Helsingfors: Werner Söderström Osakeyhtiö, 187 – 193.
- Hughes, G. (2006). *An encyclopedia of swearing : the social history of oaths, profanity, foul language, and ethnic slurs in the English-speaking world*. Armonk, N.Y. : M.E. Sharpe.
- Hynönen, E. (2008). *Keskustelufoorumit – ajatustenvaihtoa verkossa*. I Routarinne, S. och Uusi-Hallila, T. (red.), *Nuoret kielikuvassa: kouluikäisten kieli 2000-luvulla*. Helsingfors: Suomalaisen kirjallisuuden seura, 186–190.
- Hård af Segerstad, Y. (2002). *Use and Adaptation of Written Language to the Conditions of Computer-Mediated Communication*. Göteborg: Department of Linguistics Göteborg University.
- Hård af Segerstad, Y. (2005). *Kreativt och välanpassat språkbruk i nya medier*. *Språkbruk*, 4/2005, 3–8.
- Häkkinen, K. (2009). *Nykysuomen etymologinen sanakirja*. Helsingfors: WSOY.
- Hällström-Reijonen, C. & Reuter, M. (2008). *Finlandssvensk ordbok*. Helsingfors: Schildts Förlag Ab.
- Hällström-Reijonen, C. (2012). *Finlandismer och språkvård från 1800-talet till i dag*. Helsingfors: Helsingfors universitet.
- Karlsson, A-M. (1997a). *Kallpratare på nätet: Om chattares kommunikativa kompetens och samtalsstil*. I Josephson, O. (red.), *Svenskan i IT-samhället*. Uppsala: Hallgren & Fallgren Studieförlag AB, 138–163.
- Karlsson, A-M. (1997b). *Skrivet ungdomsspråk, finns det? Om datorchatt och internauter*. I Kotsinas, U-B., Stenström, A-B. & Karlsson, A-M. (red/utg.), *Ungdomsspråk i Norden: Föredrag från ett forskarsymposium*. Stockholm 147–158.

- Kolu, J. (2017). ”Me ollaan mukana tässä *experimentissä*”: Lingvistiska resurser och språkpraktiker i tvåspråkiga ungdomssamtal i Haparanda, Stockholm och Helsingfors. Jyväskylä: Jyväskylä Studies in Humanities.
- Kotsinas, U-B. (1998). Ungdomsspråk. Uppsala: Hallgren & Fallgren Studieförlag AB.
- Kotsinas, U-B. (2003). En bok om slang, typ. Falun: Norstedts Ordbok.
- Kroger, J. (2007). Identity development: adolescence through adulthood. Thousand Oaks: Sage Publications.
- Liljestrand, B. (1975). Så bildas orden. Lund: Studentlitteratur.
- Ljung, M. (2006). Svordomsboken: Om svärande och svordomar på svenska, engelska och 23 andra språk. Stockholm: Norstedts Akademiska Förlag.
- Ljung, M. (2011). Swearing: A Cross-Cultural Linguistic Study. Palgrave Macmillan.
- McEnery, T. (2006). Swearing in English: Bad language, purity and power from 1586 to the present. London: Routledge.
- Mickwitz, Å. (2010). Anpassning i språkkontakt: Morfologisk och ortografisk anpassning av engelska lånord i svenskan. Helsingfors: Institutionen för finska, finskugriska och nordiska språk vid Helsingfors universitet.
- Misukka, J.(2014). ”Du ser helt sika vacker ut”: Förstärkande ord och prefix i tammerforska ungdomars språkbruk. Opublicerad kandidatavhandling. Jyväskylä universitet, Institutionen för nordiska språk.
- Montagu, A. (1967). The anatomy of swearing. New York: Macmillan.
- Nilsson, J. (2002). Grymt snäll, hemskt trevligt och adverbeykeln. Språkvård, 3/2002, 6–10.
- Norstedts -ordbok. (1997). Språkdata och Norstedts Förlag AB.
- Ojala, L-M. (2013). Herregud vilket jävla skitsnack du spyr ur dig idag. En deskriptiv studie av språkliga särdrag och ton i fyra svenska forumdiskussioner. Opublicerad Pro gradu -avhandling. Åbo: Åbo universitet, Nordiska språk.
- Ordbok över Finlands svenska folkmål. 2. bandet, F-Hu / av Olav Ahlbäck. (1992). Helsingfors: Forskningscentralen för de inhemska språken.
- Pinker, S. (2007). The stuff of thought: Language as a window into human nature. New York: Viking.
- Reuter, M. (1998). Översättning och språkriktighet. Helsingfors: Svensk språktjänst AB.
- SAOB=Ordbok över svenska språket utgiven av Svenska Akademien. (1977). Lund.
- Severinson Eklundh, K. (1997). Samtalsmönster i elektroniska nätverk. I Josephson, O. (red.) Svenskan i IT-samhället. Uppsala: Hallgren & Fallgren Studieförlag AB, 119–137.

- Svahn, M. (1999). Den liderliga kvinnan och den omanlige mannen: Skällsord, stereotyper och könskonstruktioner. Stockholm: Carlsson Bokförlag.
- Thurlow, C., Lengel, L. & Tomic, A. (2004). Computer mediated communication: social interaction and the internet. London: SAGE Publications Ltd.
- Urbaani sanakirja. (2010). Söderlund, M. & Wahrman, N. (red.). Helsingfors: Tammi.
- Vauras, I. (2008). Tunneikonit verkkokeskusteluissa ?-). I Routarinne, S. & Uusi-Hallila, T. (red.), Nuoret kielikuvassa: kouluikäisten kieli 2000-luvulla. Helsingfors: Suomalaisen kirjallisuuden seura, 210–221.

ELEKTRONISKA KÄLLOR

Urban Dictionary. [Online]. Tillgänglig <http://www.urbandictionary.com/>

Finlandssvensk ordbok. [Online]. Tillgänglig <http://kaino.kotus.fi/fsob/>

BILAGOR

BILAGA 1. De analyserade diskussionerna på ungdomar.se

På listan nedan är alla diskussionerna på ungdomar.se, som jag har använt som material i min undersökning. Diskussionerna är listade i tidsordning och om diskussionen omfattar flera sidor, hänvisas här till den första.

- 1) 15.1.2012 [*Era tatueringar*]

Tillgänglig http://ungdomar.se/forum.php?thread_id=318746

- 2) 2.6.2012 [*Prometheus*]

Tillgänglig http://ungdomar.se/forum.php?thread_id=322313

- 3) 21.6.2012 [*En bra tråd. Skriv i den*]

Tillgänglig http://ungdomar.se/forum.php?thread_id=322873

- 4) 1.7.2012 [*Förlorade mitt körkort på första dagen.*]

Tillgänglig http://ungdomar.se/forum.php?thread_id=323154

- 5) 9.7.2012 [*hjälp med tatueringsmotiv*]

Tillgänglig http://ungdomar.se/forum.php?thread_id=323339

- 6) 19.7.2012 [*Det där med köpa bil som fungerar men som inte är dyr och inte ful*]

Tillgänglig http://ungdomar.se/forum.php?thread_id=323621

- 7) 15.8.2012 [*Använder du cykelhjälm?*]

Tillgänglig http://ungdomar.se/forum.php?thread_id=324334&page=1

- 8) 18.8.2012 [*Äntligen!*]

- Tillgänglig http://ungdomar.se/forum.php?thread_id=324385
- 9) 18.8.2012 [*fel med världen?*]
Tillgänglig http://ungdomar.se/forum.php?thread_id=324402
- 10) 23.8.2012 [*El Clasico!!!! och mer*]
Tillgänglig http://ungdomar.se/forum.php?thread_id=324545
- 11) 30.8.2012 [*CAMPEONES!!!!!!!!*]
Tillgänglig http://ungdomar.se/forum.php?thread_id=324704
- 12) 30.8.2012 [*LOTTNINGEN!!!!*]
Tillgänglig http://ungdomar.se/forum.php?thread_id=324715
- 13) 27.9.2012 [*Flytta hemifrån!*]
Tillgänglig http://ungdomar.se/forum.php?thread_id=325404
- 14) 3.10.2012 [*nybyggarna*]
Tillgänglig http://ungdomar.se/forum.php?thread_id=325554
- 15) 17.10.2012 [*Wordhjälp*]
Tillgänglig http://ungdomar.se/forum.php?thread_id=325942
- 16) 20.10.2012 [*Moped-tips*]
Tillgänglig http://ungdomar.se/forum.php?thread_id=326045
- 17) 29.10.2012 [*Evighetsspel?*]
Tillgänglig http://ungdomar.se/forum.php?thread_id=326286
- 18) 31.10.2012 [*Letar efter Win 7 home premium svensk x64 ISO*]
Tillgänglig http://ungdomar.se/forum.php?thread_id=326318
- 19) 2.11.2012 [*Skit nervös för lana del rey!!! HJÄLP*]
Tillgänglig http://ungdomar.se/forum.php?thread_id=326353
- 20) 8.11.2012 [*Hjälp mig ungdomar*]
Tillgänglig http://ungdomar.se/forum.php?thread_id=326528
- 21) 16.11.2012 [*Varför snusar män mer än kvinnor?*]
Tillgänglig http://ungdomar.se/forum.php?thread_id=326767

22) 29.11.2012 [*MUSE-KONSERT I GLOBEN INSTÄLLD!!!!!!*]

Tillgänglig http://ungdomar.se/forum.php?thread_id=327122

23) 12.12.2012 [*nirvana återförenas inatt*]

Tillgänglig http://ungdomar.se/forum.php?thread_id=327430

24) 14.12.2012 [*Kalle Ankas jul censureras*]

Tillgänglig http://ungdomar.se/forum.php?thread_id=327499

25) 16.12.2012 [*blev tagen för snatteri..*]

Tillgänglig http://ungdomar.se/forum.php?thread_id=327547

26) 26.12.2012 [*Discogymmare*]

Tillgänglig http://ungdomar.se/forum.php?thread_id=327816

27) 29.12.2012 [*Vilken låt är sämst genom tiderna?*]

Tillgänglig http://ungdomar.se/forum.php?thread_id=327878

28) 31.12.2012 [*UM-awards 2012 RESULTAT*]

Tillgänglig http://ungdomar.se/forum.php?thread_id=327927

29) 31.12.2012 [*Hur var ert 2012?*]

Tillgänglig http://ungdomar.se/forum.php?thread_id=327932

BILAGA 2. De analyserade diskussionerna på shsweb.fi

På listan nedan är alla diskussionerna på shsweb.fi, som jag har använt som material i min undersökning. Diskussionerna är listade i tidsordning och om diskussionen omfattar flera sidor, hänvisas här till den första.

1) 11.1.2012 [*Kaffepriser*]

Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196529/>

2) 23.1.2012 [*ShsWeb röstar i presidetnvalet!*]

- Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196538/>
- 3) 24.1.2012 [*ruger hauer*]
Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196544/>
- 4) 29.1.2012 [*Inledande wtf!*]
Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196551/>
- 5) 30.1.2012 [*Hankens språkprov för lätt?*]
Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196552/>
- 6) 7.2.2012 [*How low can you go?*]
Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196558/>
- 7) 8.2.2012 [*Nu har det gått för långt*]
Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196560/>
- 8) 9.2.2012 [*Slopa studiestödet, inför terminsavgifter!*]
Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/2/196562/>
- 9) 21.2.2012 [*Var på Hanken har du pane och med vem?*]
Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196573/>
- 10) 26.2.2012 [*Universums bästa årsfest!!*]
Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196578/>
- 11) 28.2.2012 [*JÄVLA HUND!*]
Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196582/>
- 12) 2.3.2012 [*Insändare i Studentbladet 2/12*]
Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/2/196588/>
- 13) 2.3.2012 [*Alexandria pankkiiriliike*]
Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196589/>
- 14) 5.3.2012 [*Hanken Fashion Night?*]
Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196591/>
- 15) 19.3.2012 [*Gekko 2012*]
Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196604/>

- 16) 19.3.2012 [*Styrelsen, delegationen, tid för progress*]
Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196605/>
- 17) 30.3.2012 [*Foder till studentmössan*]
Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196618/>
- 18) 30.3.2012 [*STYRELSEN WTF*]
Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196619/>
- 19) 15.4.2012 [*Varför stängdes casa 01.30?*]
Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196632/>
- 20) 16.5.2012 [*Avvikande åsikt angående tentamensreformen*]
Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/2/196658/>
- 21) 20.5.2012 [*DJ:n på avslutande*]
Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196660/>
- 22) 6.6.2012 [*Sixten Korkman till Aalto*]
Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196662/>
- 23) 9.6.2012 [*inträdesförhöret 2012*]
Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196663/>
- 24) 29.6.2012 [*Finansiering och investering tent*]
Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196666/>
- 25) 9.7.2012 [*Jobba & studera*]
Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196671/>
- 26) 7.8.2012 [*CENSUR PÅ SHSWEB!*]
Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196676/>
- 27) 22.8.2012 [*Gulisåret*]
Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196681/>
- 28) 23.8.2012 [*Mera studielån! SHS styrelses debattartikel i HBL*]
Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/2/196684/>
- 29) 26.8.2012 [*TimeEdit läseordning*]

- Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196687/>
- 30) 17.9.2012 [*Tenter på samma dag*]
- Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196706/>
- 31) 4.10.2012 [*Killar! Inre eller yttre skeden?*]
- Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196718/>
- 32) 6.10.2012 [*Vilken prepkurs valde ni?*]
- Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196719/>
- 33) 9.10.2012 [*Valförbundet Apollo - ett skämt?*]
- Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196724/>
- 34) 15.10.2012 [*En gemensam fråga till valförbunden*]
- Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196728/>
- 35) 15.10.2012 [*"Hankeiter har inga politiska åsikter"*]
- Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/2/196731/>
- 36) 16.10.2012 [*"Vem skall jag rösta på?"*]
- Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/2/196734/>
- 37) 18.10.2012 [*Obama eller Romney? Vem skulle ni välja o varför*]
- Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196740/>
- 38) 22.10.2012 [*"SHS är en politiskt obunden organisation"*]
- Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196746/>
- 39) 26.10.2012 [*När öppnas dörrarna med nyckel??*]
- Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196751/>
- 40) 29.10.2012 [*Ny styrelsebildare för SSHV vald*]
- Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/2/196755/>
- 41) 1.11.2012 [*Årets Lucia är här o därmed frågan, vem sku d*]
- Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196759/>
- 42) 2.11.2012 [*Rapresenterar både Hanken och svenskfinland?*]
- Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196761/>

43) 3.11.2012 [*DEKALEAKS PRESSMEDDELANDE*]

Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/2/196763/>

44) 3.11.2012 [*Dekademen WTF?*]

Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196764/>

45) 4.11.2012 [*On järjenvastaista, että tuemme heikomman aineks*]

Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196765/>

46) 5.11.2012 [*Häva i Häsa*]

Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196766/>

47) 13.11.2012 [*Gamylsitz?!*]

Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196776/>

48) 16.11.2012 [*Aqua WTF*]

Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196784/>

49) 20.11.2012 [*LIVE: Delegationens valmöte*]

Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/2/196790/>

50) 21.11.2012 [*Styrelsen(nya) WTF*]

Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196793/>

51) 22.11.2012 [*Campbeltown tasting!*]

Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/2/196795/>

52) 27.11.2012 [*Halarleveransen försenad!*]

Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196800/>

53) 27.11.2012 [*"fajnääs"*]

Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196801/>

54) 28.11.2012 [*Information angående halarna*]

Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/2/196802/>

55) 29.11.2012 [*Sök till CN 2013!*]

Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/2/196806/>

56) 1.12.2012 [*Jumpsuit*]

- Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196808/>
- 57) 10.12.2012 [*fetaste rumporna på kåren*]
- Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196815/>
- 58) 11.12.2012 [*Hankens limonadautomater*]
- Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196817/>
- 59) 12.12.2012 [*Chefredaktören WTF?*]
- Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196820/>
- 60) 14.12.2012 [*Studentbladet*]
- Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196821/>
- 61) 15.12.2012 [*EAG WTF?*]
- Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196824/>
- 62) 20.12.2012 [*Köp- och avtalsrätt, Marknadsrätt, Varumärkesr*]
- Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/1/196829/>
- 63) 23.12.2012 [*Casa Nostra 2013*]
- Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/2/196832/>
- 64) 27.12.2012 [*Källarrådet 2013*]
- Tillgänglig <http://www.shsweb.fi/forum/2/196835/>